

Hallituksen esitys Eduskunnalle miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevista kielloista ja rajoituksista tehdyn muutetun pöytäkirjan hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Genevessä 3 päivänä toukokuuta 1996 tehdyn muutetun pöytäkirjan miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevista kielloista tai rajoituksista (II pöytäkirja niin kuin se on muutettu 3 päivänä toukokuuta 1996), jäljempänä muutettu II pöytäkirja.

Tiettyjen sellaisten tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutuksiltaan umpimähkäisiä, tehdyn yleissopimuksen (SopS 64/1983) ensimmäisessä tarkistuskonferenssissa hyväksytty muutettu II pöytäkirja sisältää humanitaariselta kannalta merkittäviä uudistuksia aikaisempaan pöytäkirjaan verrattuna. Pöytäkirjan soveltamisalaa laajennettiin siten, että se koskee myös valtionsisäisiä aseellisia selkkauksia ja soveltuvien osin myös rauhan aikaa. Pöytäkirjassa kielletään käyttämästä sellaisia jalkaväkimiinoja, jotka eivät täytä pöytäkirjassa asetettuja havaittavuusvaatimuksia. Tavanomaisten jalkaväkimiinojen käyttö on mahdollista vain reu-

noiltaan merkityillä, valvotuilla alueilla. Pöytäkirjassa asetetaan myös vaatimukset kaukolevitteisten jalkaväkimiinojen sekä merkittyjen ja valvottujen alueiden ulkopuolella käytettävien jalkaväkimiinojen itsetuhoutumiselle ja itsedeaktivoitumiselle. Pöytäkirjassa kielletään havaittavuusvaatimukset täyttämättömien jalkaväkimiinojen siirrot ja rajoitetaan muiden miinojen siirtoja. Pöytäkirjassa määrätään, että jokaisen selkkauksen osapuolen tulee raivata asettamansa miinoitteet ja miinoitetut alueet. Pöytäkirja sisältää aikaisempaa tiukempia määräyksiä Yhdistyneiden Kansakuntien ja erilaisten avustusjärjestöjen henkilökunnan suojelemisesta.

Muutettu II pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kaksikymmentä valtiota on ilmoittanut suostumuksestaan sitoutua noudattamaan sitä yleissopimuksen määräysten mukaisesti. Jos Suomi ilmoittaa suostumuksensa sitoutua noudattamaan pöytäkirjaa sitä myöhemmin, se tulee Suomen osalta vastavasti voimaan kuuden kuukauden kuluttua Suomen ilmoituksesta.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila	3
3. Muutetun II pöytäkirjan tavoitteet ja keskeinen sisältö	4
4. Esityksen vaikutukset	4
5. Asian valmistelu	4
5.1. Eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen tarkistuskonferenssi	4
5.2. Jalkaväkimiinojen täyskieltoprosessi	5
5.3. Asian valmistelu Suomessa	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5
1. Muutettu II pöytäkirja	5
2. Sopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön	12
3. Voimaantulo	13
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	14
Sopimusteksti	15

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Sodankäyntimenetelmiä on pyritty rajoittamaan jo pitkään sekä määrällisesti että käytettävissä olevien aseiden ja menetelmien osalta. Kansainvälisessä oikeudessa edelleen vaikuttavista säännöksistä voidaan mainita vuonna 1868 hyväksytty Pietarin julistus koskien sellaisten ammusten ominaisuuksia, joita saa sodassa käyttää. Haagin ensimmäisessä rauhankonferenssissa vuonna 1899 hyväksyttiin julistus koskien kieltoa käyttää sellaisia luoteja, jotka laajenevat tai litistyvät ihmisruumiissa. Haagin toisessa rauhankonferenssissa hyväksyttiin sodan lakeja koskevat 14 sopimusta (SopS 11/1924). Ensimmäiseen maailmansotaan mennessä oli kansainvälinen yhteisö luonut jo merkittävän sopimusverkoston sodankäynnissä kielletyistä ja sallituista menetelmistä. Maailmansotien välisenä aikana esiintyneet pyrkimykset aseellisten selkkausten aiheuttamien inhimillisten kärsimysten lievittämiseksi johtivat muun muassa vuonna 1925 hyväksyttyyn tukehduttavien, myrkyllisten tai muiden samankaltaisten kaasujen sekä bakteriologisten keinojen käytön kieltoa sodassa koskevaan pöytäkirjaan (SopS 23/1929) ja sukellusveneiden toimintaa sodan aikana koskeviin säännöksiin (SopS 18/1937). Punaisen Ristin Kansainvälisen Komitean (ICRC) aloitteesta ja sen johdolla kokoontui vuonna 1949 Geneveen diplomaattikonferenssi, joka hyväksyi neljä aseellisisia selkkauksissa sovellettavaa humanitaarista oikeutta koskevaa Geneven yleissopimusta (SopS 7—8/1955). Näitä sopimuksia on täydennetty vuonna 1977 hyväksytyllä kahdella lisäpöytäkirjalla (SopS 81—82/1980, 5/1987, 23/1994). Tiettyjen sellaisten tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutuksiltaan umpimähkäisiä, tehty yleissopimus, jäljempänä yleissopimus ja siihen liittyneet kolme pöytäkirjaa hyväksyttiin vuonna 1980. Ne tulivat kansainvälisesti voimaan 2. päivänä joulukuuta 1983. Yleissopimuksen I pöytäkirja koskee havaitsemattomia sirpaleita, II pöytäkirja miinojen, ansojen ja muiden taistelulaitteiden käyttöä koskevia kieltoja ja rajoituksia ja III pöytäkirja polttoaseiden käyttöä koskevia kieltoja ja rajoituksia. Suomi hyväksyi yleissopimuk-

sen ja sen kolme pöytäkirjaa toisena valtiona maailmassa toukokuussa 1982 (SopS 64/1983). Yleissopimuksen osapuolena on tähän mennessä 69 valtiota. Useimmat niistä ovat hyväksyneet myös yleissopimuksen alkuperäiset kolme pöytäkirjaa.

Miinojen vastuuton ja summittainen käyttö erityisesti eräissä kehitysmaissa on aiheuttanut huomattavassa määrin siviiliuhreja. Tämän humanitaarisen ongelman lievittämiseksi pidettiin tarpeellisenä sopia aikaisempaa pidemmälle menevistä rajoituksista miinojen, ansojen ja eräiden muiden taisteluvälineiden käytölle. Tällaisten erityisten rajoitusten rinnalla on ryhdytty neuvottelemaan myös jalkaväkimiinojen täyskiellosta. Molemmat toimenpiteet voidaan nähdä sekä humanitaarisina hankkeina että aseriisuntana.

Miinojen käytön kannalta suuri ongelma on edelleen yleissopimuksen ja II pöytäkirjan sopimuspuolten vähäinen määrä. Alkuperäisen II pöytäkirjan sopimuspuolena on tällä hetkellä vain 65 valtiota ja vain harvat Afrikan maat ovat pöytäkirjan sopimuspuolena. Miinaongelman pahimmin koettelemat maat eivät ole pöytäkirjan sopimuspuolia. Euroopan unionin jäsenmaat ovat pyrkineet aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että mahdollisimman monet maat liittyisivät yleissopimukseen ja sen II pöytäkirjaan.

2. Nykytila

Suomi on vuonna 1980 hyväksytyn II pöytäkirjan sopimuspuoli. Tämä alkuperäinen miinapöytäkirja sisältää keskeiset miinojen, ansojen ja muiden taistelulaitteiden käytön rajoitukset. Sen mukaan mainittuja aseita ei saa kohdistaa siviiliväestöön tai yksittäisiin siviilihenkilöihin ja niiden umpimähkäinen käyttö on kielletty. Se rajoittaa muiden kuin kaukolevitteisten miinojen, ansojen ja muiden taistelulaitteiden käyttöä asutuilla alueilla. Kaukolevitteisten miinojen käyttö on kielletty, ellei niitä käytetä pelkästään alueella, joka on sotilaskohde ja ellei niiden sijaintia voida tarkoin rekisteröidä tai ellei miinoja ole varustettu itsetuhoutumismekanismeilla. Pöytäkirja kieltää eräiden ansojen käytön ja asettaa velvoitteita miinoitteiden, miinojen ja ansojen sijainnin rekisteröimiselle ja julkistamiselle. Lisäksi pöytäkirja sisältää erityisiä määräyksiä Yhdistyneiden Kansakuntien

joukkojen ja osastojen suojelemiseksi pöytäkirjassa tarkoitettujen aseiden vaikutuksilta.

Jalkaväkimiinat muodostavat edelleen oleellisen osan Suomen alueellista puolustusdoktriinia. Suunnitelu ja hallittu miinoitteiden käyttö on Suomessa suhteellisesti tärkeämmässä asemassa kuin useissa Euroopan maissa. Suomessa ei ole kuitenkaan rauhan aikana asennettuja miinoitteita tai miinoitettuja alueita. Suomessa ei ole valmistettu jalkaväkimiinoja vuoden 1981 jälkeen eikä Suomi ole koskaan vienyt jalkaväkimiinoja ulkomaille. Suomi on osallistunut aktiivisesti miinanraivaustoiminnan tukemiseen kehitysmaissa.

3. Muutetun II pöytäkirjan tavoitteet ja keskeinen sisältö

Muutetussa pöytäkirjassa soveltamisalaa laajennettiin siten, että se koskee myös valtionsisäisiä aseellisia selkkauksia ja soveltuvien osin myös rauhan aikaa. Pöytäkirjassa kielletään käyttämästä sellaisia jalkaväkimiinoja, jotka eivät täytä pöytäkirjassa asetettuja havaittavuusvaatimuksia. Tavanomaisten jalkaväkimiinojen käyttö on mahdollista vain reunoiltaan merkityillä, valvotuilla alueilla. Pöytäkirjassa asetetaan myös vaatimukset kaukolevitteisten jalkaväkimiinojen sekä merkittyjen ja valvottujen alueiden ulkopuolella käytettävien jalkaväkimiinojen itsetuhoutumiselle ja itsedeaktivoitumiselle. Pöytäkirjassa kielletään havaittavuusvaatimukset täyttämättömien jalkaväkimiinojen siirrot, jotka kattavat sekä maastaviennit että yhteisötoimitukset, ja rajoitetaan muiden miinojen siirtoja. Pöytäkirjassa määrätään, että jokaisen selkkauksen osapuolen tulee raivata asettamansa miinoitteet ja miinoitetut alueet. Pöytäkirja sisältää aikaisempaa tiukempia määräyksiä Yhdistyneiden Kansakuntien ja erilaisten avustajajärjestöjen henkilökunnan suojelemisesta.

Muutetun II pöytäkirjan tarkoituksena on vastata entisestään pahentuneeseen ongelmaan, jonka erityisesti jalkaväkimiinojen summittainen käyttö on eräissä maissa aiheuttanut. Pöytäkirjassa pyritään aikaisempaa tehokkaammin estämään miinojen, ansojen ja muiden taistelulaitteiden sijoittaminen siten, että niistä aiheutuu vaaraa siviiliväestölle. Jalkaväkimiinojen havaittavuusvaatimuksella pyritään siihen, että vaaralliset alueet voidaan aseellisen selkkauksen jälkeen kartoittaa ja miinat raivata. Kaukolevitteisille

miinoille asetetuilla tarkemmilla itsetuhoutumis- ja itsedeaktivoitumisvaatimuksilla pyritään siihen, että maaperään ei jäisi määrittämättömiksi ajoiksi miinoja, jotka aiheuttavat siviiliuhreja.

4. Esityksen vaikutukset

Suomen puolustusvoimien varastoissa olevista miinoista sakaramiina ja vanha pohjamiina eivät täytä muutetun II pöytäkirjan asettamia vaatimuksia. Pöytäkirja edellyttää, että puolustusvoimilla on valmius muuntaa sanotut miinat vastamaan pöytäkirjan asettamia havaittavuusvaatimuksia, ennen kuin miinat otetaan varastosta käyttöön. Tarkoituksena ei ole ryhtyä muuntamaan varastossa olevia miinoja havaittavuusvaatimukset täyttäväksi. Muutetusta II pöytäkirjasta johtuvat havaittavuusvaatimukset tullaan ottamaan huomioon koulutuksessa ja valmiudet luodaan miinojen muuntamiseen tilanteen niin vaatiessa. Puolustusvoimien nykyiset miinojen merkitsemisvälineet ja dokumentointijärjestelmät eivät täytä kaikkia muutetun pöytäkirjan vaatimuksia. Nykyisen kaluston uudistaminen ja valmiuksien luominen pöytäkirjan määräysten noudattamiseksi aiheuttaa puolustusvoimille ylimääräisiä kustannuksia. Pidemmällä aikavälillä hankintamenoja on kohdennettava uuteen kalustoon. Sopimus rajoittaa myös yksittäisten putkimiinojen käyttöä passiivisina oman joukon tai toiminnan suojamiinoina. Terminologia, koulutusohjeet ja ohjesäännöt on tarkistettava muutetun pöytäkirjan mukaisiksi.

Suomalainen teollisuus ei ole harjoittanut jalkaväkimiinojen tuotantoa. Myöskään puolustusvoimien varikot eivät ole valmistaneet jalkaväkimiinoja vuoden 1981 jälkeen. Pöytäkirjan määräyksillä ei ole siten vaikutuksia kotimaisen puolustustarviketeollisuuden toimintaan tai toimintaedellytyksiin.

Muutetulla II pöytäkirjalla ei ole organisaatio-, henkilöstö- tai ympäristövaikutuksia.

5. Asian valmistelu

5.1. Eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen tarkistuskonferenssi

Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous hyväksyi yleissopimuksen sopimuspuolten esityksestä joulukuussa 1993 päätöslauselman 48/79, jossa kehoitettiin valtioita perus-

tamaan hallitustenvälinen asiantuntijatyöryhmä valmistelevaan yleissopimuksen tarkistuskonferenssia. Asiantuntijatyöryhmä kokoontui vuonna 1994 kolme kertaa ja YK:n yleiskokous hyväksyi joulukuussa 1994 päätöslauselman 49/79, jossa päätettiin kutsua tarkistuskonferenssi koolle syys-lokakuussa 1995. Asiantuntijatyöryhmä kokoontui viimeiseen kokoukseen tammikuussa 1995. Pääosa valmistelutyöstä keskittyi maamiinoja koskevan II pöytäkirjan uudistamiseen. Työryhmä suosittelee, että tarkistuskonferenssi hyväksyisi myös uuden IV pöytäkirjan sokeuttavista laseraseista. Viimeksimainittu IV pöytäkirja hyväksyttiin Wienissä 13 päivänä lokakuuta 1995 ja Suomi hyväksyi sen omalta osaltaan 22 päivänä joulukuuta 1995 ensimmäisenä maana maailmassa. Tarkistuskonferenssi ei kyennyt kuitenkaan pääsemään sopimukseen keskeisimmistä kysymyksestä, maamiinojen käytön lisärajoituksesta. Konferenssia päätettiin sen vuoksi jatkaa kahdella istunnolla, jotka järjestettiin Genevessä tammikuussa 1996 ja huhti-toukokuussa 1996. Konferenssi hyväksyi muutetun II pöytäkirjan vaikeiden neuvottelujen jälkeen 3 päivänä toukokuuta 1996.

Euroopan unionin jäsenmaat hyväksyivät toukokuussa 1995 jalkaväkimiinoja koskevan yhteisen toiminnan, jossa sovittiin jäsenvaltioiden tavoitteeksi II pöytäkirjan vahvistaminen. Yhteisessä toiminnassa korostettiin myös tarvetta saada yleissopimuksen ja sen II pöytäkirjan sopimuspuoliksi lisää valtioita.

5.2. Jalkaväkimiinojen täyskieltoprosessi

Muutetun II pöytäkirjan rinnalla on käynnissä toinen prosessi, joka tähtää kohti jalkaväkimiinojen täydellistä kieltämistä. Suomen

hallitus tukee maailmanlaajuisia, todennettavissa olevaa ja oikeudellisesti sitovaa jalkaväkimiinojen täyskieltoa. Maailmanlaajuisesta täyskiellosta tulisi hallituksen käsityksen mukaan neuvotella Geneven aseidenriisuntakonferenssissa CD:ssä, jossa on parhaat edellytykset luoda laajapohjainen kansainvälinen järjestely, jossa olisivat mukana jalkaväkimiinaongelman kannalta keskeiset maat. Suomi toimii aktiivisesti neuvottelujen edistämiseksi Geneven aseidenriisuntakonferenssissa.

Suomi osallistui tarkkailijana Oslossa syyskuussa 1997 pidettyyn diplomaattikonferenssiin, jossa hyväksyttiin yleissopimus jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirtämisen kieltämisestä ja niiden tuhoamisesta. Tämä niin sanotun Ottawan prosessin tuloksena syntynyt sopimus avataan allekirjoitettavaksi Ottawassa joulukuun alussa 1997. Ottawan sopimus on merkittävä askel kohti jalkaväkimiinojen täyskieltoa. Tämä sopimus ei kuitenkaan vähennä muutetun II pöytäkirjan tärkeyttä eikä laajapohjaisten neuvottelujen tarvetta Geneven aseidenriisuntakonferenssin piirissä. Nämä toimenpiteet täydentävät toisiaan kansainvälisen yhteisön pyrkimyksissä konfliktialueiden miinaongelmien poistamiseksi.

5.3. Asian valmistelu Suomessa

Muutetusta II pöytäkirjasta on pyydetty lausunnot oikeus-, sisäasiain- ja puolustusministeriöltä. Hallituksen esitys on laadittu virkatyönä ulkoasiainministeriössä yhteistyössä puolustusministeriön kanssa. Esitysluonnos on ollut lausunnolla edellä mainituissa ministeriöissä sekä kauppa- ja teollisuusministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Muutettu II pöytäkirja

Muutettu II pöytäkirja muodostuu neljästä toista artiklasta ja teknisestä liitteestä. Muutettu pöytäkirja korvaa kokonaisuudessaan vuoden 1980 II pöytäkirjan. Osa muutetun pöytäkirjan määräyksistä vastaa kuitenkin vuoden 1980 pöytäkirjan määräyksiä.

1 artikla. *Soveltamisala.* Pöytäkirjan 1 artiklassa määritellään pöytäkirjan soveltamisala. Sen 1 kappale on identtinen vuoden

1980 pöytäkirjan 1 artiklan kanssa. Pöytäkirja koskee maasodankäynnissä käytettäviä miinoja, ansoja ja muita taisteluvälineitä. Pöytäkirja ei koske merellä tai sisävesillä käytettäviä merimiinoja.

Pöytäkirjan 1 artiklan 2 kappale sisältää merkittävän soveltamisalan laajentamista koskevan määräyksen. Niiden tilanteiden lisäksi, joihin on viitattu yleissopimuksen 1 artiklassa (kansainväliset aseelliset selkkaukset), pöytäkirjaa sovelletaan lisäksi Geneven

yleissopimuksille yhteisessä 3 artiklassa tarkoitettuihin tilanteisiin (kansainvälistä luonnetta vailla olevat selkkaukset). Sisäisiä häiriöitä ja jännitystiloja koskeva rajoitus vastaa Geneven yleissopimusten toisen lisäpöytäkirjan 1 artiklassa olevaa rajoitusta. Tarkistuskonferenssin loppujulistuksessa vahvistetaan, että sopimuspuolten tarkoituksena on ollut laajentaa II pöytäkirjan soveltamisalaa käsittämään myös sisäiset selkkaukset, vaikka yleissopimuksen soveltamisalaa koskeva 1 artikla on säilytetty ennallaan.

Pöytäkirjan 1 artiklan 3 kappaleessa määrätään, että sopimusvaltion alueella tapahtuvassa sisäisessä selkkauksessa kaikkien selkkauksen osapuolten tulee noudattaa pöytäkirjan määräyksiä.

Pöytäkirjan 1 artiklan 4 ja 5 kappaleen sisältämä puuttumattomuusperiaate on identtinen Geneven yleissopimusten toisen lisäpöytäkirjan 3 artiklan sisältämien määräysten kanssa. Sen mukaan pöytäkirjan määräyksiin ei voida vedota tarkoituksena vaikuttaa valtion riippumattomuuteen tai sen hallituksen vastuullisuuteen palauttaa yleinen järjestys tai puolustaa kansallista eheyttä tai alueellista koskemattomuutta. Pöytäkirjan määräyksiin ei saa vedota myöskään oikeutuksena puuttua valtion ulkoisiin tai sisäisiin asioihin.

Pöytäkirjan 1 artiklan 6 kappaleessa todetaan selvyuden vuoksi, että pöytäkirjan soveltaminen sellaiseen selkkauksen osapuoleen, joka ei ole pöytäkirjan sopimuspuoli, ei muuta sen asemaa. Pöytäkirjan soveltuminen kansainvälistä luonnetta vailla olevissa selkkauksissa merkitsee myös sitä, että pöytäkirjan määräykset eivät Suomessa koskisi ainoastaan puolustusvoimia vaan myös muita sisäisen selkkauksen osapuolia.

Muutettu II pöytäkirja sisältää myös useita sellaisia määräyksiä, joiden on katsottava soveltuvan myös rauhan aikana, vaikka se ei ilmenekään pöytäkirjan soveltamisalaa koskevasta 1 artiklasta. Muutetun pöytäkirjan hyväksymisistunnossa käytettiin kaksi tulkintaselvityksen luonteista puheenvuoroa, joihin useat valtiot yhtyivät. Niissä vahvistettiin, että osa pöytäkirjan määräyksistä soveltuu niiden yhteyden huomioon ottaen kaikkina aikoina. On esimerkiksi selvää, että pöytäkirjan 8 artiklan siirtoja koskevia määräyksiä on sovellettava myös rauhan aikana. Luonteensa vuoksi rauhan aikana sovellettavia määräyksiä lienevät myös miinojen rekisteröintiä, merkitsemistä, suojaamista, so-

pimuspuolten kokouksia ja pöytäkirjan noudattamista koskevat määräykset. EU-maiden keskuudessa on pidetty toivottavana, että EU-maat antaisivat sopimuksen hyväksymisen yhteydessä seuraavansisältöisen selityksen: "...n hallitus katsoo, että niitä pöytäkirjan määräyksiä, jotka sisältönsä ja luonteensa puolesta soveltuvat myös rauhan aikana, tulee soveltaa kaikkina aikoina." Tämän mukaisesti Suomen tarkoituksena on antaa mainittu selitys pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä.

2 artikla. *Määritelmät.* Muutetun II pöytäkirjan 2 artiklassa määritellään pöytäkirjassa käytetyt keskeiset käsitteet: miina, kaukolevitteinen miina, jalkaväkimiina, ansa, muut taisteluvälineet, sotilaskohde, siviilikohde, miinoite, rekisteröinti, itsetuhoutumismekanismi, itseneutralointimekanismi, itsedeaktivointi, kauko-ohjaus, käsittelynestolaite ja siirto.

Miinan määritelmä vastaa vuoden 1980 pöytäkirjassa olevaa määritelmää. Kaukolevitteisten miinojen määritelmää on muutetussa pöytäkirjassa tarkennettu. 2 artiklan 2 kappale sisältää poikkeusmääräyksen, jonka mukaan kaukolevitteisiksi ei katsota sellaisia miinoja, jotka laukaistaan maahan sijoitetusta järjestelmästä alle 500 metrin etäisyydeltä. Tällöin edellytetään kuitenkin, että miinoja käytetään 5 artiklan ja pöytäkirjan muiden asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.

Jalkaväkimiinat, jotka olivat koko tarkistusprosessin keskeisin kysymys, on määritellyt 2 artiklan 3 kappaleessa. Jalkaväkimiinalla tarkoitetaan miinaa, joka on pääasiallisesti suunniteltu räjähtämään henkilön läsnäolosta, läheisyydestä tai kosketuksesta ja joka tekee taistelukyvyttömäksi, haavoittaa tai tappaa yhden tai useampia henkilöitä. Määritelmän keskeinen kohta on sana pääasiallisesti (primarily), jonka tarkoituksena on rajata määritelmän ulkopuolelle käsittelynestolaitteilla varustetut panssarimiinat. EU-maiden keskuudessa pidetään hyödyllisenä, että EU-maat antaisivat pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä seuraavan sisältöisen selityksen: "...n hallitus katsoo, että sana 'pääasiallisesti' on sisällytetty muutetun II pöytäkirjan 2 artiklan 3 kappaleeseen selventämään, että miinoja, jotka on suunniteltu räjähtämään ajoneuvon eikä henkilön läsnäolosta, läheisyydestä tai kosketuksesta ja jotka on varustettu käsittelynestolaitteella, ei pidetä käsittelynestolaitteen vuoksi jalkaväkimiinoina." Tämän mukaisesti Suomen tar-

koituksena antaa mainittu selitys pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä.

Ansan määritelmä 2 artiklan 4 kappaleessa on identtinen vuoden 1980 pöytäkirjassa olevan määritelmän kanssa. Muiden taisteluvälineiden määritelmä vastaa olennaisilta osin vuoden 1980 pöytäkirjassa olevaa muiden taistelulaitteiden määritelmää. Määritelmään on lisätty tilapäisvälineistä valmistetut räjähtävät välineet. Muihin taisteluvälineisiin luetaan myös tähysmiinat. Muutetun pöytäkirjan suomenoksessa on omaksuttu ilmaisu taisteluväline aikaisemmin käytetyn taistelulaitteen sijasta, koska ensiksi mainittu on puolustusvoimissa nykyisin vakiintuneesti käytössä.

Sotilas- ja siviilikohteen määritelmät 2 artiklan 5 ja 6 kappaleessa vastaavat vuoden 1980 pöytäkirjassa olevia määritelmiä. Muutetun pöytäkirjan 2 artiklan 8 kappaleeseen on lisätty miinoitteen, miinoitetun alueen ja valemiiinoitteen määritelmät. Rekisteröinnin määritelmään 2 artiklan 9 kappaleessa on lisätty miinoitteet ja taisteluvälineet, joita muutetun pöytäkirjan rekisteröintivelvoitteet myös koskevat. Muutetun pöytäkirjan 2 artiklan 10—15 kappaleisiin on sisällytetty uudet itsetuhoutumismekanismien, itseneutralointimekanismin, itsedeaktivoinnin, kauko-ohjauksen, käsittelynestolaitteen ja siirron määritelmät. Siirroksi katsotaan miinojen fyysinen siirtäminen valtion alueelta (kattaen viennit ja yhteisötoimitukset) samoin kuin miinojen omistusoikeuden ja hallinnan siirtäminen. Miinoja sisältävän alueen luovuttaminen ei ole kuitenkaan pöytäkirjassa tarkoitettu siirto.

3 artikla. *Miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevat yleiset rajoitukset.* 3 artiklan 2 kappaleessa asetetaan pöytäkirjan sopimuspuolille ja selkkauksen osapuolille yleinen velvollisuus poistaa, raivata, tuhota tai ylläpitää asettamansa miinat, ansat ja muut taisteluvälineet. Tarkempia määräyksiä ylläpitämisestä ja raivaamisesta sisältyy pöytäkirjan 5 ja 10 artiklaan. Kielto aiheuttaa liiallisia vammoja tai tarpeetonta kärsimystä sisältyy 3 artiklan 3 kappaleeseen. Sen 4 kappaleessa asetetaan velvollisuus noudattaa teknisessä liitteessä asetettuja yksityiskohtaisia määräyksiä. Sen 5 kappaleessa kielletään käyttämästä miinaa, ansaa tai muuta välinettä, jossa on mekanismi tai laite, joka on erityisesti suunniteltu räjäyttämän ammus miinaharavan magneettikentän tai muuhun kuin kosketukseen perustuvan

vaikutuksen vuoksi. Itse miinaa pidempään toimintakykyisinä säilyvien käsittelynestolaitteiden käyttö kielletään 3 artiklan 6 kappaleessa. Humanitaarisen oikeuden keskeinen kielto kohdistaa 3 artiklassa tarkoitettuja aseita siviileihin sisältyy sen 7 kappaleeseen ja on lähes identtinen vuoden 1980 pöytäkirjaan sisältyvän vastaavan määräyksen kanssa. Aseiden umpimähkäisen käytön kielto sisältyy 3 artiklan 8 kappaleeseen. Sen a kohtaan on lisätty Geneven sopimusten I pöytäkirjan 52 artiklaa mukaillen selvennys, jonka mukaan milloin on epäilystä, käytetäänkö jotakin yleensä siviilitarkoituksiin käytettävää kohdetta sotilaallisen toiminnan tukemiseksi, on se katsottava siviilikohteeksi. Pöytäkirjan 3 artiklan 9 kappale sisältää sotilaskohteen määritelmää tarkentavan määräyksen, joka on johdettu Geneven sopimusten I pöytäkirjan 51 artiklasta. Siviiliväestön suojelemiseksi 3 artiklassa tarkoitettujen aseiden vaikutuksilta on ryhdyttävä 10 kappaleen mukaan kaikkiin mahdollisiin varotoimiin. Sen a—d kappaleissa on määriteltä aikaisempaa tarkemmin, mitkä olosuhteet on otettava harkinnassa huomioon. Pöytäkirjan 3 artiklan 11 kappale sisältää yleisen velvoitteen varoittaa siviiliväestöä tehokkaasti etukäteen miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden asentamisesta, paitsi milloin olosuhteet eivät sitä salli.

4 artikla. *Jalkaväkimiinojen käytön rajoitukset.* Pöytäkirjan 4 artiklaan on kiteytetty yksi koko tarkistuskonferenssin keskeisimmistä saavutuksista: jalkaväkimiinojen havaittavuusvaatimus. Siinä kielletään sellaisen jalkaväkimiinojen käyttö, jotka eivät ole teknisen liitteen 2 kappaleessa tarkemmin määritellyllä tavalla havaittavissa. Jalkaväkimiina on havaittava, jos se sisältää ainesosan tai laitteen, joka mahdollistaa miinan havaitsemisen yleisesti saatavilla olevilla teknisillä miinanpaikannusvälineillä ja josta heijastuva kaiku vastaa vähintään 8 grammasta yhtenäistä rautamassaa heijastuvaa kaikua. Muovimiinojen tai vain vähän metallia sisältävien jalkaväkimiinojen käyttö on näin ollen kiellettyä. Teknisen liitteen 2 kappaleen a kohdan mukaan havaittavuusvaatimus koskee kaikkia 1 päivän tammikuuta 1997 jälkeen valmistettavia jalkaväkimiinoja. Jos ennen sanottua päivämäärää valmistetut miinat eivät täyty havaittavuusvaatimusta, niihin on liitteen 2 kappaleen b kohdan mukaan lisättävä ennen asentamista vaikeasti irrotettavalla tavalla ainesosa, joka mahdollistaa

miinan havaitsemi sen. Suomen puolustusvoimien käytössä olevista jalkaväkimiinoista sakaramiinat on sanotulla tavalla muunnettava ennen asentamista eli silloin, jos niitä otetaan varastoista käyttöön.

Liitteen 2 kappaleen c kohta mahdollistaa sen, että sopimusvaltio pöytäkirjan hyväksyessään ilmoittaa, että se lykkää 2 kappaleen b kohdan havaittavuusvaatimuksen täyttämistä enintään 9 vuodella pöytäkirjan voimaantulosta. Siirtymäaika ei koske uusia, vuoden 1997 alun jälkeen valmistettavia miinoja. Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat sopineet 1 päivänä lokakuuta 1996 yhteisessä toiminnassa, jonka neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen J.3 artiklan perusteella jalkaväkimiinoista (96/588/YUTP), että ne eivät tule turvautumaan siirtymäaikoihin.

5 artikla. *Muiden jalkaväkimiinojen kuin kaukolevitteisten miinojen käytön rajoitukset.* Tämä artikla sisältää Suomen kannalta hyvin merkitykselliset, tiukat rajoitukset itsestuhoutumis- ja itsedeaktivoitumekanismia vailla olevien niin sanottujen konventionaalisten jalkaväkimiinojen käytölle. Tällaisten jalkaväkimiinojen käyttäminen on 5 artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaan sallittua vain, jos asianomaiset aseet on sijoitettu reunoiltaan merkityille, sotilashenkilökunnan valvomalle, aitaamalle tai muulla tavoin suojatulle alueelle, jotta varmistetaan siviilien pysyminen pois miinoitetulta alueelta. Suomi on neuvottelujen aikana ilmoittanut hyväksyvänsä määräyksen siten tulkittuna, että "reunoiltaan merkitty alue" 2 kappaleen a kohdassa käsittää puolustussodankäynnin kannalta riittävän laajan alueen ja voi siten sisältää useita erillisiä miinoitettuja alueita. Aseet on 2 kappaleen b kohdan mukaan raivattava pois, ennen kuin alue hylätään. Teknisen liitteen 4 kappaleessa määritellään tarkasti, millaisia merkkejä tulee käyttää miinoitteiden ja miinoitettujen alueiden merkitsemiseksi. Käytettävän merkin graafinen kuvaus löytyy teknisen liitteen lopusta. Poikkeuksena raivausvelvollisuudesta on tilanne, jossa alue luovutetaan toisen valtion joukoille, jotka hyväksyvät vastuun alueen suojaamisesta ja raivaamisesta. Tarkistuskonferenssin loppuistunnossa käytettiin useiden valtioiden tukema tulkintaselityksen luonteinen puheenvuoro, jossa todettiin, että 5 artiklan 2 kappale ei estä sitä, että valtiot rauhansopimusten ja niihin liittyvien sopimusten yhteydessä sopivat vastuun jaosta tämän kap-

paleen määräyksistä poiketen ottaen kuitenkin huomioon 5 artiklan hengen ja tarkoituksen.

Artiklan 3 kappaleessa määrätään, milloin selkkauksen osapuoli vapautuu velvollisuudesta noudattaa 2 kappaleen a ja b kohtien merkitsemis-, valvonta-, aitaamis- ja raivaamisvelvoitteita. Poikkeuksen muodostavat tilanteet, joissa velvoitteiden noudattaminen ei ole mahdollista sen vuoksi, että alueesta on jouduttu luopumaan vihollisen sotatoimien vuoksi tai kun vihollisen suorat sotatoimet tekevät noudattamisen mahdottomaksi. Suomi on neuvottelujen aikana ilmoittanut hyväksyvänsä määräyksen siten tulkittuna, että 3 kappaleessa tarkoitettu vapautus koskee kaikkia 2 kappaleen a ja b kohdissa asetettuja velvoitteita eli kattaen myös velvoitteen sijoittaa aseet reunoiltaan merkityille alueille.

Artiklan 4 kappaleessa määrätään, että selkkauksen osapuolen on niin suuressa määrin kuin se on mahdollista ylläpidettävä tai tehtävä artiklassa edellytetyt suojaukset, jos sen joukot saavat haltuunsa alueen, jolle on sijoitettu muita kuin kaukolevitteisiä jalkaväkimiinoja. Artiklan 5 kappaleessa edellytetään, että varoitusmerkintöjä on suojeltava, ettei niitä luvatta poistettaisi, turmeltaisi, tuhottaisi tai kätkettäisi.

Artiklan 6 kappale sisältää joukkojen tilapäiseksi suojaksi asetettuja sirpaleviuhkamiinoja koskevan poikkeussäännöksen, joka mahdollistaa niiden käytön tähtystämättöminä 72 tunnin ajan. Edellytyksenä 2 kappaleen a kohdan määräyksistä poikkeamiselle on, että aseet sijaitsevat sotilasyksikön välittömässä läheisyydessä ja sotilashenkilökunta valvoo aluetta siviilien pitämiseksi pois sieltä.

6 artikla. *Kaukolevitteisten miinojen käytön rajoitukset.* Artiklan 1 kappaleen mukaan on kiellettyä käyttää kaukolevitteisiä miinoja, ellei niitä ole rekisteröity teknisen liitteen 1 kappaleen b kohdan mukaisesti. Rekisteriin tulee merkitä miinojen arvioitu sijainti ja alue yleensä alueen kulmapisteiden koordinaateilla. Lisäksi tulee rekisteröidä miinojen yhteismäärä ja tyyppi, asentamisen päivämäärä ja aika ja itsetuhoutumisajat.

Artiklan 2 kappale koskee *kaukolevitteisiä jalkaväkimiinoja*, joiden tulee noudattaa teknisen liitteen itsetuhoutumista ja itsedeaktivoitumista koskevia määräyksiä. Määräykset sisältyvät teknisen liitteen 3 kappaleeseen. Sen mukaan kaikkien kaukolevitteisten jalkaväkimiinojen tulee olla siten suunniteltuja

ja valmistettuja, että korkeintaan 10 % akti-voiduista miinoista jää tuhoutumatta itse-seen 30 päivän kuluessa asentamisesta. Lisäksi niiden tulee sisältää itsedeaktivoitiosia, joka varmistaa, että korkeintaan yksi promille aktivoiduista miinoista voi toimia miinana 120 päivän kuluttua asentamisesta. Myös muiden kuin kaukolevitteisten jalkavä-kiimiinon tulee noudattaa edellä mainittuja itsetuhoutumisen ja itsedeaktivoitumisen vaatimuksia, ellei niitä ole asennettu merkit-tyille ja valvotuille alueille. Valtio voi sopi-mukseen sitoutuessaan ilmoittaa tarvitsevan-sa enintään 9 vuoden siirtymäajan edellä mainittujen määräysten noudattamiselle. Siir-tymäkauden aikana sen tulee kuitenkin sitou-tua noudattamaan kaukolevitteisten jalkavä-kiimiinon osalta joko itsetuhoutumisen tai itsedeaktivoitumisen vaatimuksia ja muiden jalkaväkiimiinon osalta vähintään itsedeak-tivoitumisen vaatimuksia. Edellä mainittu Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen toi-minta (96/588/YUTP), jossa päätettiin pitäy-tyä turvautumasta siirtymäaikoihin, koskee myös tässä tarkoitettua siirtymäaikaa.

Artiklan 3 kappaleen mukaan muiden kau-kolevitteisten miinojen kuin jalkaväki-miinojen käyttö on kielletty, ellei niitä ole mahdollisuuksien mukaan varustettu tehok-kaalla itsetuhoutumis- tai itseneutralointime-kanismilla. Lisäksi niissä tulee olla itsedeak-tivoitiosia, joka varmistaa, ettei miina toimi enää miinana sen jälkeen, kun se ei enää palvele sitä sotilaallista tarkoitusta, jota var-ten se on asennettu.

Artiklan 4 kappaleen mukaan kaukolevit-teisten miinojen levittämisestä tai pudottami-sesta on annettava mahdollisuuksien mukaan tehokas ennakkovaroitus, jos sillä voi olla vaikutuksia siviiliväestöön.

Teknisen liitteen 1 kappaleen b kohdassa määrätään yksityiskohtaisesti kaukolevitteis-ten miinojen rekisteröimisestä.

7 artikla. *Ansojen ja muiden taisteluväli-neiden käytön kiellot.* Ansojen tai muiden taisteluvälineiden käyttöä rajoittavan 7 artik-lan määräykset vastaavat suurelta osin vuo-den 1980 pöytäkirjan 6 artiklan määräyksiä. Merkittävä uudistus on se, että rajoitukset koskevat ansojen lisäksi myös muita taistelu-välineitä. Uutta ovat myös artiklan 3 kappaleen määräykset, jotka kieltävät pääsääntöi-sesti käyttämästä ansoja ja muita taisteluväli-neitä kaupungeissa ja kylissä, joissa ei käy-dä taistelua.

8 artikla. *Siirrot.* Siirroilla tarkoitetaan 1

artiklan 15 kappaleen mukaan miinojen konkreettista siirtämistä kansalliselle alueelle tai sieltä pois (kattaen sekä viennin että yhti-toimitukset) sekä miinojen omistusoikeuden ja hallinnan siirtämistä. Siirto ei kuitenkaan käsitä miinoitetun alueen luovutta-mista. Vuoden 1980 pöytäkirja ei sisältänyt lainkaan siirtoja koskevia rajoituksia, joten kysymyksessä on periaatteellisesti merkittävä uudistus, vaikka rajoitukset jäivätkin vaati-mattomiksi. Siirtoja koskevan 8 artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaan kiellettyjen mi-nojen siirtäminen on niin ikään kiellettyä. Tämä koskee siis kaikkia jalkaväkiimiinoja, jotka eivät täytä havaittavuusvaatimuksia ja kaikkia kaukolevitteisiä jalkaväkiimiinoja, jotka eivät täytä itsetuhoutumis- ja itsedeak-tivoitintaatimuksia. Artiklan 3 kappaleen mukaan havaittavuusvaatimukset täyttämät-ömien jalkaväkiimiinon siirtokielto on tul-lut voimaan jo 1.1.1997. Kaukolevitteisten jalkaväkiimiinon osalta kielto tulee voi-maan silloin, kun pöytäkirja tulee kyseisen sopimuspuolen osalta voimaan. Artiklan 1 kappaleen b kohdassa määrätään, että miino-ja ei saa siirtää muille kuin valtioille tai niiden laitoksille. Artiklan 1 kappaleen c koh-dan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat lisäksi harjoittamaan pidättyvyyttä sellaisten miino-jen siirroissa, joiden käyttöä on pöytäkirjassa rajoitettu. Erityisesti sopimuspuolet sitoutu-vat olemaan viemättä jalkaväkiimiinoja valti-oihin, jotka eivät ole pöytäkirjan sopimus-puolia, ellei kyseinen valtio sitoudu noudat-tamaan sen määräyksiä. Artiklan 2 kappale sisältää selventävän määräyksen, jonka mu-kaan sopimuspuolen on noudatettava 1 kap-paleen a kohdassa tarkoitettua siirtokieltoa, vaikka se olisikin ilmoittanut tarvitsevan-sa siirtymäajan tiettyjen miinojen käyttöä kos-kevien määräysten osalta. Suomi ei ole kos-kaan vienyt jalkaväkiimiinoja ulkomaille, joten 8 artiklan määräykset eivät poikkea Suomen jo nykyisellään noudattamasta ase-vientipolitiikasta. Euroopan unionin yhteises-sä toiminnassa (96/588/YUTP) on lisäksi sovittu, että jäsenvaltiot keskeyttävät jalka-väkiimiinon viennin kaikkiin määräpaikkoi-hin ja pidättäytyvät myöntämästä uusia lupia sellaisen teknologian siirtoon, jolla mahdol-listetaan jalkaväkiimiinon valmistus kol-mansissa maissa.

9 artikla. *Miinoitteiden, miinoitettujen alu-eiden, miinojen, ansojen ja muiden taistelu-välineiden rekisteröiminen ja asianomaisen tiedon käyttö.* Artiklan 1 kappaleen mukaan

miinoitteita, miinoitettuja alueita, miinoja, ansoja ja muita taisteluvälineitä koskeva tieto on rekisteröitävä teknisen liitteen määräysten mukaisesti. Teknisen liitteen 1 kappaleen a kohdassa määrätään yksityiskohtaisesti, kuinka rekisteröinti tapahtuu muiden kuin kaukolevitteisten miinojen osalta. Kaukolevitteisten miinojen rekisteröinti tapahtuu teknisen liitteen 1 kappaleen b kohdan mukaisesti. Pöytäkirjan 9 artiklan 2 kappaleen mukaan rekisteröidyt tiedot tulee säilyttää koko selkkauksen ajan ja aktiivisten vihollisuuksien lakattua on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimiin siviiliväestön suojelemiseksi miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksilta. Aktiivisten vihollisuuksien lakattua on myös annettava YK:n pääsihteerin ja selkkauksen vastapuolen käyttöön tiedot vastapuolelle luovutetulla alueella sijaitsevista miinoitteista, miinoitetuista alueista, miinoista, ansoista ja muista taisteluvälineistä. Tietoja ei ole kuitenkaan pakko antaa niin kauan kuin jokin selkkauksen osapuolista on toisen alueella ja turvallisuusedut edellyttävät pidättyvyyttä. Selkkauksen osapuolten tulee pyrkiä yhdessä julistamaan tietoja niin pian kuin mahdollista. Artiklan 3 kappaleessa todetaan, että artikla ei vaikuta pöytäkirjan 10 ja 12 artiklojen määräyksiin.

10 artikla. *Miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden raivaaminen ja kansainvälinen yhteistyö.* Artiklan 1 kappaleen mukaan miinoitteet, miinoitetut alueet, miinat, ansat ja taisteluvälineet on poistettava, raivattava tai tuhottava viivytyksettä aktiivisten vihollisuuksien lakattua. Vaihtoehtoisesti ne on ylläpidettävä pöytäkirjan 3 artiklan sekä 5 artiklan 2 kappaleen mukaisesti. Artiklan 2 kappaleen mukaan jokainen sopimuspuoli ja selkkauksen osapuoli on vastuussa alueellaan olevista miinoitteista, miinoitetuista alueista, miinoista, ansoista ja taisteluvälineistä. Artiklan 3 kappaleen mukaan sopimusvaltion tulee antaa teknistä ja aineellista apua pöytäkirjan määräysten noudattamiseksi valtiolle, joka hallitsee aluetta, jonne sopimuspuoli on asentanut miinoja, ansoja tai muita taisteluvälineitä ja joka ei ole enää sen sopimuspuolen hallinnassa.

Osapuolten tulee pyrkiä sopimaan keskenään ja tarvittaessa kansainvälisten järjestöjen kanssa tarvittavasta teknisestä ja aineellisesta avusta.

11 artikla. *Teknologinen yhteistyö ja apu.*

Jokainen sopimuspuoli sitoutuu helpottamaan teknologista yhteistyötä ja apua. Jokaisella sopimuspuolella on myös oikeus osallistua tällaiseen yhteistyöhön. Sopimuspuolet eivät saa asettaa perusteettomia rajoituksia tiedonvaihdolle. Artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolet sitoutuvat toimittamaan YK:n miinanraivaustietokantaan tietoja erityisesti miinanraivausmenetelmistä, teknologiasta, asiantuntijoista ja muista asiantuntijatahoista sekä yhteyshenkilöistä. Artiklan 3 kappale edellyttää, että sopimuspuolet antavat mahdollisuuksiensa rajoissa miinanraivausapua tai avustavat YK:n vapaaehtoisia miinanraivausrahastoa. Avunpyynnöt voidaan tehdä YK:n pääsihteerille tai muille asiaankuuluville kansainvälisille järjestöille. YK:n pääsihteeri voi arvioida avunpyytäjän tilanteen ja määritellä sopivat avustustoimenpiteet. Pääsihteeri voi raportoida näistä toimenpiteistä sopimuspuolille. Sopimuspuolet sitoutuvat lainsäädäntönsä rajoissa olemaan yhteistyössä ja siirtämään teknologiaa, jonka tarkoituksena on helpottaa pöytäkirjan määräysten noudattamista. Jokainen sopimuspuoli voi pyytää ja saada muuta kuin aseteknologiaa, jonka tarkoituksena on lyhentää selaila siirtymäaikaa, johon teknisessä liitteessä on varattu mahdollisuus.

Suomi on antanut viime vuosina laajasti miinanraivausapua miinaongelmasta kärsiville maille ja on edelleen lisännyt apuaan. Raha-avun lisäksi Suomi on ryhtynyt antamaan henkilö- ja materiaaliapua. Vuosina 1992—1997 Suomen apu on kohdentunut seuraavasti:

1992—1994: Afganistan (UNOCHA): yhteensä 1.307.000 USD raha-avustus;

1995: Afganistan (UNOCHA) 234.000 USD raha-avustus; Kamputsea (HALO Trust) 110.000 USD raha-avustus; Angola (DHA) 225.000 USD raha-avustus; Mosambik (UNHCR) 110.000 USD raha-avustus; lisäksi Suomi lähetti asiantuntijaryhmän Angolaan ja Mosambikiin kartoittamaan suomalaisen asiantuntija-avun tarvetta;

1996: Angola, Mosambik (DHA) 220.000 USD:n arvosta Suomessa valmistettua miinanraivausteknologiaa; Kamputsea (HALO Trust) 225.000 USD raha-avustus; Afganistan (UNOCHA) 435.000 USD raha-avustus; Bosnia ja Hertsegovina (SPR, WHO) 435.000 USD proteesien hankintaan miinojen uhreille;

1997: 185.000 USD pysyvän suomalaisen valmiusyksikön perustaminen, jonka tarkoi-

tuksena on avustaa Yhdistyneiden Kansakuntien miinanraivausoperaatioissa; suunnitteilla on lääkintäupseerin lähettäminen Angolaan, apua Mosambikin kansalliselle miinanraivausorganisaatiolle, mekaanista miinanraivausapua Kamputseassa ja apua Afganistanin tiedotusohjelmalle.

Euroopan unionin yhteinen toiminta (96/588/YUTP) sisältää laajan valikoiman kansainvälistä miinanraivaustyötä tukevia toimenpiteitä.

12 artikla. *Suojeleminen miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksilta.* Vuoden 1980 pöytäkirjan 8 artikla sisältää melko yleiset määräykset Yhdistyneiden Kansakuntien joukkojen ja osastojen suojelemisesta. Kansainvälisissä tehtävissä työskentelevät henkilöt joutuvat jatkuvasti alttiiksi miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksille. Muutettuun II pöytäkirjaan on otettu aikaisempaa huomattavasti yksityiskohtaisemmat suojelumääräykset ja suojeltavien henkilöpiiriä on laajennettu.

Artiklan 1 kappaleessa määrätään, että YK:n rauhanturva-, tarkkailu- tai vastaavissa tehtävissä olevia joukkoja ja valtuuskuntia lukuunottamatta 12 artiklan määräykset soveltuvat vain sopimuspuolen suostumuksella sen alueella toimiviin valtuuskuntiin. Artiklan määräykset voivat koskea myös osapuolia, jotka eivät ole pöytäkirjan sopimuspuolia. Sillä ei ole kuitenkaan vaikutusta kyseisen osapuolen tai kiistellyn alueen asemaan. Artiklan määräyksillä ei ole myöskään vaikutuksia kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen, muihin kansainvälisiin sopimuksiin tai YK:n turvallisuusneuvoston päätöksiin, jotka antavat artiklassa tarkoitetulle henkilöstölle paremman suojan. Pidemmälle menevän suojan saattaa tarjota esimerkiksi yleissopimus Yhdistyneiden Kansakuntien ja sen yhteydessä toimivan henkilöstön turvallisuudesta tai rauhanturvaoperaation mandaatin määrittelevä turvallisuusneuvoston päätöslauselma.

Artiklan 2 kappale sisältää rauhanturva- ja tiettyjä muita joukkoja ja valtuuskuntia koskevat määräykset. Sen a kohdan i alakohdassa luetaan YK:n joukot ja valtuuskunnat, jotka suorittavat rauhanturva-, tarkkailu- tai vastaavia tehtäviä YK:n peruskirjan mukaisesti. Sen a kohdan ii alakohdassa mainitaan YK:n peruskirjan VIII luvun nojalla perustettujen alueellisten järjestöjen valtuuskunnat, jotka toimivat selkkausalueella. Artiklan

2 kappaleen b kohdassa määrätään, mihin toimiin sopimuspuolen tai muun selkkauksen osapuolen on ryhdyttävä edellä mainitun henkilöstön suojaamiseksi. Artiklan 3 kappaleessa määrätään YK:n humanitaarisille tai tietoja hankkiville valtuuskunnille annettava suojelusta ta. Artiklan 4 kappaleessa määrätään suojelusta, jota on annettava Punaisen Ristin Kansainvälisen Komitean (ICRC) valtuuskunnille, jotka suorittavat tehtäviään isäntävaltion tai -valtioiden suostumuksella Geneven sopimusten ja niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti. Artiklan 5 kappaleen suojelua on annettava myös kansallisen Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun tai niiden kansainvälisen järjestön humanitaarisille valtuuskunnille, puolueettomien humanitaaristen järjestöjen valtuuskunnille, mukaan lukien humanitaarisille miinanraivausjoukoille ja Geneven sopimusten tai niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti perustetuille tietoja hankkiville valtuuskunnille. Artiklan 6 kappaleen mukaan suojelua artiklassa tarkoitettujen joukkojen ja valtuuskuntien tulee säilyttää saamansa tiedot luottamuksellisina. Artiklan 7 kappaleessa määrätään, että joukkojen valtuuskuntien tulee noudattaa isäntävaltion lakeja ja määräyksiä ja pidäytyä toimenpiteistä, jotka ovat ristiriidassa heidän tehtäviensä puolueettoman ja kansainvälisen luonteen kanssa. Tämä ei vaikuta joukkojen ja valtuuskuntien mahdollisesti nauttimiin erioikeuksiin ja -vapauksiin.

13 artikla. *Korkeiden sopimuspuolten neuvottelut.* Pöytäkirjan 13 artikla sisältää määräykset korkeiden sopimuspuolten neuvotteluista, joiden tarkoituksena on pöytäkirjan noudattaminen. Sopimuspuolten vuosittaiset konferenssit aloitetaan, kun pöytäkirja on tullut kansainvälisesti voimaan. Kansainvälisten järjestöjen ja muiden tahojen osallistumisoikeus sopimuspuolten konferenssiin määritellään sopimuspuolten hyväksymissä menettelytapasäännöissä. Konferensseissa käsitellään ainakin pöytäkirjan toimivuutta ja ratifiointitilannetta, sopimuspuolten antamia kertomuksia, tarkistuskonferenssien valmistelua ja siviilien suojaamista koskevan teknologian kehitystä. Artiklan 4 kappaleen mukaan sopimuspuolten tulee antaa tallettajana toimivalle YK:n pääsihteerille vuosittain kertomus, jonka tulee sisältää tietoja pöytäkirjan tiedottamisesta sopimusvaltiossa, miinanraivaus- ja koulutusohjelmista, toimenpiteistä, joihin on ryhdytty pöytäkirjan teknisten vaatimusten täyttämiseksi, lainsää-

dännöstä, teknologisesta yhteistyöstä ja avusta ja muista asiaankuuluvista seikoista. Sopimuspuolet ja konferenssiin osallistuvat tarkkailijavaltiot vastaavat siitä aiheutuvista kuluista YK:n jäsenmaksutaulukon mukaisesti.

14 artikla. *Pöytäkirjan noudattaminen.* Aikaisempi pöytäkirja ei sisältänyt erityisiä määräyksiä, joilla olisi pyritty estämään pöytäkirjan määräysten rikkominen. Muutetun pöytäkirjan 14 artiklan mukaan jokaisen sopimuspuolen tulee ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin estääkseen ja kieltääkseen lainkäyttöpiiriinsä tai valvontaansa kuuluvia henkilöitä rikkomasta pöytäkirjan määräyksiä. Sopimuspuolten tulee erityisesti säätää rangaistavaksi aseellisen selkkauksen yhteydessä tapahtuva siviilien tahallinen tappaminen tai vakavien vammojen aiheuttaminen tämän pöytäkirjan määräyksiä rikkomalla. Sopimuspuolten asevoimien tulee julkais- ta pöytäkirjaa koskevat toimintasäännöt ja antaa koulutusta määräysten noudattamista varten. Sopimuspuolet sitoutuvat neuvottelemaan ja käyttämään sopivia menettelyjä ratkaistakseen mahdolliset pöytäkirjan soveltamista koskevat riitaisuutensa.

Tekninen liite. Pöytäkirjan tekninen liite sisältää miinojen rekisteröintiä, havaittavuus- vaatimuksia, itsetuhoutumiselle ja itsedeakti- voitumiselle asetettavia vaatimuksia ja mi- noitteiden sekä miinoitettujen alueiden kansainvälisiä merkkejä koskevat yksityiskohtai- set määräykset. Näitä määräyksiä on selitetty edellä niiden pöytäkirjan määräysten yh- teydessä, joihin ne liittyvät.

2. Sopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön

Puolustusvoimien käytössä olevaa asevali- koimaa ja käyttötapoja ei ole Suomessa säännelty laissa. Osa kansainvälisistä sopi- muksista, jotka rajoittavat käytettäviä aseita ja niiden käyttötapoja on tosin saatettu Suo- messa voimaan lailla. Tavanomaisia aseita koskeva yleissopimus ja sen alkuperäiset pöytäkirjat on saatettu voimaan asetuksella.

Muutetun pöytäkirjan soveltamisalaan ai- kaisemmasta poiketen kuuluvat myös val- tiolisäiset aseelliset selkkaukset. Pöytäkir- jan rajoitukset koskevat näin ollen Suomen puolustusvoimia sekä kansainvälisen että ei-kansainvälisen aseellisen selkkauksen yh- teydessä. Pöytäkirjan määräykset koskevat myös mahdollisia muita selkkauksen osapuoi-

lia kuin Suomen puolustusvoimiin kuuluvia. Pöytäkirjan 8 artiklassa kielletään siirtämästä miinoja millekään muulle vastaanottajalle kuin valtiolle tai valtion laitokselle, joka on valtuutettu ottamaan siirtoja vastaan. Näin pyritään estämään miinojen joutuminen mui- den kuin sopimusvaltioiden puolustusvoi- mien käyttöön.

Muutetun pöytäkirjan 8 artiklan siirtoja koskevat määräykset eivät muuta Suomen asevientipolitiikkaa. Vientirajoitusten teho- kas täytäntöönpano voidaan varmistaa puo- lustustarvikkeiden maastaviennistä ja kautta- kuljetuksesta annetun lain (242/1990) nojal- la. Miinat on mainittu puolustustarvikkeiden maastaviennistä ja kauttakuljetuksesta anne- tun asetuksen (409/1995) täytäntöönpanosta annetun puolustusministeriön päätöksessä luokassa 1.3.1. Vientiä koskevat rajoitukset on tarkoitus kirjata puolustustarvikkeiden maastavientiä ja kauttakuljetusta koskevien yleisten suuntaviivojen (Vnp 474/1995) liiteeseen 2.1.1., jossa luetellaan luparatkaisus- sa noudatettavat kansainväliset sopimukset.

Räjähdysvaarallisista aineista annetun lain (263/1953) nojalla annetun räjähdeseasetuksen (473/1993) 4 §:ssä määritellään räjähteeksi räjähdysainetta ja räjähdysainetta sisältävät esineet tai välineet, paitsi sellaiset esineet tai välineet, jotka sisältävät niin pieniä määriä räjähdysainetta, että aineen syttyessä esineen tai välineen ulkopuolelle ei aiheudu sirpalei- ta, liekkiä, savua, kuumuutta tai voimakasta ääntä. Räjähteellä tarkoitetaan myös muuta ainetta, esinettä tai välinettä, joka on valmis- tettu tuottamaan räjähdysksen tai pyroteknisen ilmiön. Räjähdeseasetus ei koske toimintaa puolustusvoimissa eikä rajavartiolaitoksen ja poliisien virkatehtävien hoitamista. Räjähteiden valmistusta, maahantuontia, kauppaa ja valvontaa koskevia asetuksen säännöksiä voidaan soveltaa muihin Suomen lainkäyttö- piirissä oleviin henkilöihin pöytäkirjan mää- räysten noudattamisen varmistamiseksi Suo- men alueella.

Pöytäkirjan 14 artiklassa tarkoitetut rikok- set tulevat Suomessa rangaistavaksi rikoslain (39/1889) 11 luvun säännösten mukaan, jot- ka koskevat sotarikoksia ja rikoksia ihmi- syyttä vastaan. Rikoslain 11 luvun 1 §:ssä (578/1995) tarkoitettuna sodankäyntirikokse- na rangaistaan muun muassa sitä, joka *sota- toimessa* käyttää kiellettyä sodankäyntitapaa tai taisteluvälinettä tai muulla tavoin rikkoo Suomea velvoittavan sodankäyntiä koskevan kansainvälisen sopimuksen määräyksiä tai

yleisesti tunnustettuja ja vakiintuneita kansainvälisen oikeuden mukaisia sodan lakeja tai tapoja. Rikoslain 11 luvun 2 ja 3 § sisältävät sodankäyntirikoksen törkeän ja lievän tekemuodon. Rikoslain 11 luvun 4 ja 5 § sisältävät ihmisoikeuksien loukkaamista poikkeuksellisissa oloissa sekä sen törkeää tekemuotoa koskevat säännökset. Ihmisoikeuksien loukkaamisesta poikkeuksellisissa oloissa rangaistaan sitä, joka sodan, aseellisen selkkauksen tai miehityksen aikana rikkoo tai jättää täyttämättä sen, mitä Suomea velvoittavien kansainvälisen oikeuden sääntöjen mukaan on noudatettava haavoittuneiden, sairaiden tai hädänalaiseen tilaan joutuneiden turvaamiseksi, sotavankien kohtelussa tai siviilihenkilöiden suojelussa. Muutetun pöytäkirjan 14 artiklan 2 kappale ei edellytä, että rangaistava teko olisi suoritettu sodan tai muun aseellisen selkkauksen aikana — vaan *aseellisen selkkauksen yhteydessä*. Jos teko ei ole tapahtunut rikoslain 11 luvussa edellytetyllä tavalla sodan, aseellisen selkkauksen tai miehityksen aikana, voidaan 14 artiklassa tarkoitettu siviilien tappamisesta tai vakavien vammojen tuottamisesta rangaista henkeen ja terveyteen kohdistuvia rikoksia koskevien rikoslain 21 luvun säännösten mukaan.

Pöytäkirjan 14 artiklan mukaan on varmistettava, että siinä tarkoitettut rikolliset saateetaan oikeuden eteen tuomittaviksi. Tämä koskee sopimuspuolen lainkäyttövallan alaisia henkilöitä ja lainkäyttövallan alaista aluetta. Rikoslain 1 luvussa (626/1996) tarkoitettu Suomen rikoslain soveltamisala on pöytäkirjassa edellytetyn mukainen. Rikoslain 1 luvun 7 §:n mukaan Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, jonka rankaiseminen tekopaikan laista riippumatta perustuu Suomea velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen tai muuhun Suomea kansainvälisesti velvoittavaan säädökseen tai määräykseen (*kansainvälinen rikos*), sovelletaan Suomen

lakia. Tarkemmat säännökset tämän pykälän soveltamisesta annetaan asetuksella. Tarkoituksena on, että rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta annettuun asetukseen (627/1996) lisätään viittaus muutetun pöytäkirjan määräyksiin.

3. Voimaantulo

Muutettu II pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kaksikymmentä valtiota on ilmoittanut suostumuksestaan sitoutua noudattamaan sitä yleissopimuksen 4 artiklan 4 kappaleen mukaisesti. Tätä hallituksen esitystä kirjoitettaessa 9 valtiota on ilmoittanut suostumuksestaan sitoutua noudattamaan muutettua II pöytäkirjaa. Arvioiden mukaan pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan vuonna 1998.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Muutettu pöytäkirja ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia tai valtiosäännön mukaan muutoin eduskunnan suostumusta vaativia määräyksiä. Hallitus pyytää pöytäkirjalle kuitenkin eduskunnan suostumusta sen vuoksi, että pöytäkirja on periaatteellisesti tärkeä kansainvälinen sopimus, jolla on suurta merkitystä Suomen puolustuksessa käytettävien välineiden valinnan ja käytön kannalta.

Edellä olevan perusteella ja valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 2 momentin mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi muutetun pöytäkirjan miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevista kielloista ja rajoituksista (II pöytäkirja niin kuin se on muutettu 3 päivänä toukokuuta 1996).

Helsingissä 31 päivänä lokakuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ulkoasiainministeri Tarja Halonen

(Suomennos)

**TIETTYJEN SELLAISTEN
TAVANOMAISTEN ASEIDEN
KÄYTÖN KIELLOISTA TAI
RAJOITUKSISTA, JOIDEN VOIDAAN
KATSOA AIHEUTTAVAN
TARPEETTOMAN VAKAVIA
VAMMOJA TAI OLEVAN
VAIKUTUKSILTAAN
UMPIMÄHKÄISIÄ, TEHTYYN
YLEISSOPIMUKSEEN LIITTYVÄ
MUUTETTU**

PÖYTÄKIRJA

**MIINOJEN, ANSOJEN JA MUIDEN
TAISTELUVÄLINEIDEN KÄYTTÖÄ
KOSKEVISTA KIELLOISTA TAI
RAJOITUKSISTA (II PÖYTÄKIRJA
NIIN KUIN SE ON MUUTETTU 3
PÄIVÄNÄ TOUKOKUUTA 1996)**

1 ARTIKLA:

MUUTETTU PÖYTÄKIRJA

Tällä muutetaan tiettyjen sellaisen tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutuksiltaan umpimähkäisiä, tehtyyn yleissopimukseen ("yleissopimus") liittyvä pöytäkirja miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevista kielloista tai rajoituksista (II pöytäkirja). Muutettu pöytäkirja kuuluu seuraavasti:

PROTOCOL

**ON PROHIBITIONS OR
RESTRICTIONS ON THE USE
OF MINES, BOOBY-TRAPS
AND OTHER DEVICES AS
AMENDED**

**ON 3 MAY 1996
(PROTOCOL II AS AMENDED
ON 3 MAY 1996)
ANNEXED TO THE CONVENTION
ON PROHIBITIONS OR
RESTRICTIONS ON THE USE
OF CERTAIN CONVENTIONAL
WEAPONS WHICH MAY BE
DEEMED TO BE EXCESSIVELY
INJURIOUS OR TO HAVE
INDISCRIMINATE EFFECTS**

ARTICLE 1:

AMENDED PROTOCOL

The Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices (Protocol II), annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects ("the Convention") is hereby amended. The text of the Protocol as amended shall read as follows:

MUUTETTU**PÖYTÄKIRJA**

**MIINOJEN, ANSOJEN JA MUIDEN
TAISTELUVÄLINEIDEN KÄYTTÖÄ
KOSKEVISTA KIELLOISTA
TAI RAJOITUKSISTA
(II PÖYTÄKIRJA NIIN KUIN SE ON
MUUTETTU 3 PÄIVÄNÄ
TOUKOKUUTA 1996)**

1 artikla*Soveltaisala*

1. Tätä pöytäkirjaa sovelletaan tässä määriteltujen miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöön maalla mukaan luettuna miinat, joita käytetään sulkemaan rantoja, vesitienristeyksiä tai joenristeyksiä, mutta ei sovelleta merellä tai sisävesillä käytettäviin merimiinoin.

2. Niiden tilanteiden lisäksi, joihin on viitattu tämän yleissopimuksen 1 artiklassa, tätä pöytäkirjaa sovelletaan 12 päivänä elokuuta 1949 tehdyille Geneven yleissopimuksille yhteisessä 3 artiklassa tarkoitettuihin tilanteisiin. Tämä pöytäkirja ei koske sisäisiä häiriöitä ja jännitystiloja, kuten mellakoita tai yksittäisiä ja satunnaisia väkivaltaisuuksia ja muita vastaavan luonteisia tekoja, joita ei katsota aseelliseksi selkkauksiksi.

3. Jokainen selkkauksen osapuoli on velvollinen noudattamaan tämän pöytäkirjan kieltoja ja rajoituksia korkean sopimuspuolen alueella sattuvissa aseellisissa selkkauksissa, jotka eivät ole luonteeltaan kansainvälisiä.

4. Mihinkään tämän pöytäkirjan määräykseen ei saa vedota tarkoituksena vaikuttaa valtion riippumattomuuteen tai sen hallituksen vastuullisuuteen kaikin laillisin keinoin ylläpitää tai palauttaa yleinen järjestys valtion tai puolustaa kansallista eheyttä tai valtion alueellista koskemattomuutta.

PROTOCOL

**ON PROHIBITIONS OR
RESTRICTIONS ON THE USE
OF MINES, BOOBY-TRAPS
AND OTHER DEVICES AS
AMENDED
ON 3 MAY 1996
(PROTOCOL II AS AMENDED
ON 3 MAY 1996)**

Article 1*Scope of application*

1. This Protocol relates to the use on land of the mines, booby-traps and other devices, defined herein, including mines laid to interdict beaches, waterway crossings or river crossings, but does not apply to the use of anti-ship mines at sea or in inland waterways.

2. This Protocol shall apply, in addition to situations referred to in Article 1 of this Convention, to situations referred to in Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature, as not being armed conflicts.

3. In case of armed conflicts not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each party to the conflict shall be bound to apply the prohibitions and restrictions of this Protocol.

4. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the Government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.

5. Mihinkään tämän pöytäkirjan määräykseen ei saa vedota oikeutuksena välittömästi tai välillisesti mistään syystä puuttua sen korkean sopimuspuolen aseelliseen selkkaukseen tai sisäisiin tai ulkoisiin asioihin, jonka alueella selkkaus tapahtuu.

6. Tämän pöytäkirjan määräysten soveltaminen selkkauksen osapuoliin, jotka eivät ole tämän pöytäkirjan hyväksyneitä korkeita sopimuspuolia, ei muuta nimenomaisesti tai epäsuorasti niiden tai kiistanalaisen alueen oikeudellista asemaa.

2 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa:

1. "Miina" tarkoittaa ampumatarviketta, joka on sijoitettu maan tai muun pintakerroksen alle, sen pinnalle tai sen lähelle ja suunniteltu räjähtämään henkilön tai ajoneuvon läsnäolosta, läheisyydestä tai kosketuksesta.

2. "Kaukolevitteinen miina" tarkoittaa miinaa, jota ei ole suoraan asennettu vaan on levitetty tykistöllä, ohjuksella, raketilla, kranaatinheittimellä tai vastaavin keinoin tai pudotettu ilma-aluksesta. Miinoja, jotka on levitetty maahan sijoitetusta järjestelmästä lähempää kuin 500 metrin etäisyydeltä ei katsota "kaukolevitteisiksi" edellyttäen, että niitä käytetään tämän pöytäkirjan 5 artiklan ja muiden asiaankuuluvien artiklojen mukaisesti.

3. "Jalkaväkimiina" tarkoittaa miinaa, joka on pääasiallisesti suunniteltu räjähtämään henkilön läsnäolosta, läheisyydestä tai kosketuksesta ja joka tekee taistelukyvyttömäksi, haavoittaa tai tappaa yhden tai useampia henkilöitä.

4. "Ansa" tarkoittaa mitä tahansa välinettä tai materiaalia, joka on suunniteltu, rakennettu tai muunnettu tappamaan tai haavoittamaan ja joka toimii odottamatta, kun henkilö häiritsee tai lähestyy vaarattomalta näyttävää kohdetta tai suorittaa ilmeisesti turvallisen toimenpiteen.

5. "Muut taisteluvälineet" tarkoittaa käsin asennettuja ampumatarvikkeita tai välineitä, mukaan lukien tilapäisvälineistä valmistetut räjähtävät välineet, jotka on suunniteltu tappamaan, haavoittamaan tai vahingoittamaan ja jotka laukaistaan käsin tai kauko-ohjauksella tai jotka laukeavat automaattisesti aika-viiveen kuluttua.

5. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the High Contracting Party in the territory of which that conflict occurs.

6. The application of the provisions of this Protocol to parties to a conflict, which are not High Contracting Parties that have accepted this Protocol, shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol:

1. "Mine" means a munition placed under, on or near the ground or other surface area and designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person or vehicle.

2. "Remotely-delivered mine" means a mine not directly emplaced but delivered by artillery, missile, rocket, mortar, or similar means, or dropped from an aircraft. Mines delivered from a land-based system from less than 500 metres are not considered to be "remotely delivered", provided that they are used in accordance with Article 5 and other relevant Articles of this Protocol.

3. "Anti-personnel mine" means a mine primarily designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, injure or kill one or more persons.

4. "Booby-trap" means any device or material which is designed, constructed, or adapted to kill or injure, and which functions unexpectedly when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs a apparently safe act.

5. "Other devices" means manually-emplaced munitions and devices including improvised explosive devices designed to kill, injure or damage and which are actuated manually, by remote control or automatically alter a lapse of time.

6. "Sotilaskohde" tarkoittaa kohteista puhuttaessa mitä tahansa kohdetta, jonka luonne, sijainti, tarkoitus tai käyttö muodostaa tärkeän osan sotilaallisesta toiminnasta ja jonka täydellinen tai osittainen tuhoaminen, haltuunotto tai vaarattomaksi saattaminen merkitsee kulloinkin vallitsevissa oloissa selvää sotilaallista hyötyä.

7. "Siviilikohteita" ovat kaikki kohteet, jotka eivät ole tämän artiklan 6 kappaleessa määriteltyjä sotilaskohteita.

8. "Miinoite" on määritelty alue, johon miinoja on asennettu, ja "miinoitettu alue" on alue, joka on vaarallinen sen vuoksi, että siellä on miinoja. "Valemiinoite" tarkoittaa miinoitetta muistuttavaa aluetta, jossa ei ole miinoja. Käsite "miinoite" sisältää valemiinoitteet.

9. "Rekisteröinti" tarkoittaa konkreettista hallinnollista ja teknistä toimenpidettä, jolla pyritään hankkimaan virallisiin arkistoihin tallentamiseksi kaikki saatavilla olevat tiedot, jotka helpottavat miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden paikantamista.

10. "Itsetuhoautumismekanismi" tarkoittaa rakenteeseen sisällytettyä tai ulkoisesti liitettyä automaattisesti toimivaa mekanismia, joka varmistaa sen ammuksen tuhoutumisen, johon se on sisällytetty tai liitetty.

11. "Itseneutralointimekanismi" tarkoittaa rakenteeseen sisällytettyä automaattisesti toimivaa mekanismia, joka tekee toimintakyvyttömäksi sen ammuksen, johon se on sisällytetty.

12. "Itsedeaktivointi" tarkoittaa sitä, että ammus menettää automaattisesti toimintakykynsä, kun ammuksen toiminnan kannalta olennainen osa, kuten patteri, kulutetaan peruuttamattomasti loppuun.

13. "Kauko-ohjaus" tarkoittaa ohjaamista komennoilla välimatkan päästä.

14. "Käsittelynestolaite" tarkoittaa laitetta, jonka tarkoituksena on suojella miinaa ja joka on osa miinaa, yhdistetty tai liitetty miinaan tai sijoitettu sen alle ja joka aktivoituu, kun miinaa yritetään käsitellä.

15. "Siirto" käsittää, paitsi miinojen konkreettisen siirtämisen kansalliselle alueelle tai sieltä pois, myös miinojen omistusoikeuden ja hallinnan siirtämisen. Siirto ei kuitenkaan käsitä sellaisen alueen siirtämistä, johon on asennettu miinoja.

6. "Military objective" means, so far as objects are concerned, any object which by its nature, location, purpose or use makes an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralization, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage.

7. "Civilian objects" are all objects which are not military objectives as defined in paragraph 6 of this Article.

8. "Minefield" is a defined area in which mines have been emplaced and "mined area" is an area which is dangerous due to the presence of mines. "Phoney minefield" means an area free of mines that simulates a minefield. The term "minefield" includes phoney minefields.

9. "Recording" means a physical, administrative and technical operation designed to obtain, for the purpose of registration in official records, all available information facilitating the location of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

10. "Self-destruction mechanism" means an incorporated or externally attached automatically-functioning mechanism which secures the destruction of the munition into which it is incorporated or to which it is attached.

11. "Self-neutralization mechanism" means an incorporated automatically-functioning mechanism which renders inoperable the munition into which it is incorporated.

12. "Self-deactivating" means automatically rendering a munition inoperable by means of the irreversible exhaustion of a component, for example, a battery, that is essential to the operation of the munition.

13. "Remote control" means control by commands from a distance.

14. "Anti-handling device" means a device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates when an attempt is made to tamper with the mine.

15. "Transfer" involves, in addition to the physical movement of mines into or from national territory, the transfer of title to and control over the mines, but does not involve the transfer of territory containing emplaced mines.

3 artikla

Miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden käyttöä koskevat yleiset rajoitukset

Article 3

General restrictions on the use of mines, booby-traps and other devices

1. Tätä artiklaa sovelletaan
 a) miinoin,;
 b) ansoihin ja
 c) muihin taisteluvälineisiin.
 2. Jokainen korkea sopimuspuoli tai selk-
 kauksen osapuoli on tämän pöytäkirjan mää-
 räysten mukaisesti vastuussa kaikista käyttä-
 mistään miinoista, ansoista ja muista taiste-
 luvälineistä ja sitoutuu poistamaan, raiva-
 maan tai tuhoamaan ne tai ylläpitämään niitä
 tämän pöytäkirjan 10 artiklassa määritellyllä
 tavalla.

3. Sellaisen miinan, ansan tai muun taiste-
 luvälineen käyttö, joka on suunniteltu sellai-
 seksi tai on luonteeltaan sellainen, että se
 aiheuttaa liiallisen vamman tai tarpeetonta
 kärsimystä, on kielletty kaikissa oloissa.

4. Tässä artiklassa tarkoitettujen aseiden
 on tarkoin vastattava niitä vaatimuksia ja
 rajoituksia, jotka on määritellyt kunkin laite-
 ryhmän osalta teknisessä liitteessä.

5. Sellaisten miinojen, ansojen tai muiden
 taisteluvälineiden käyttö, joissa toimii me-
 kanismi tai laite, joka on erityisesti suunni-
 teltu laukaisemaan ammus yleisesti saatavilla
 olevan miinaharavan läheisyydessä sen mag-
 neettisen tai muuhun kuin kosketukseen pe-
 rustuvan vaikutuksen vuoksi haravan nor-
 maalin käytön aikana paikantamistehtävissä,
 on kielletty.

6. Sellaisen itsedeaktivoituvan miinan
 käyttö, jossa on käsittelynestolaite, joka on
 suunniteltu siten, että se voi toimia sen jäl-
 keen, kun miina on lakannut olemasta toimi-
 va, on kielletty.

7. Tässä artiklassa tarkoitettujen aseiden
 suuntaaminen siviiliväestöön sinänsä tai yk-
 sityisiin siviilihenkilöihin tai siviilikohteisiin
 joko hyökkäyksessä, puolustuksessa tai kos-
 totoimenpiteenä on kielletty kaikissa oloissa.

8. Tässä artiklassa tarkoitettujen aseiden
 umpimähkäinen käyttö on kielletty. Umpi-
 mähkäistä käyttöä on sijoittaa näitä aseita:

a) muualle kuin sotilaskohteeseen tai siten,
 että aseita ei ole suunnattu sotilaskohteeseen.
 Milloin on epäilystä, käytetäänkö jotakin
 yleensä siviilitarkoituksiin käytettävää koh-

1. This Article applies to:

- (a) mines;
- (b) booby-traps; and
- (c) other devices.

2. Each High Contracting Party or party to
 a conflict is, in accordance with the pro-
 visions of this Protocol, responsible for all
 mines, booby-traps, and other devices em-
 ployed by it and undertakes to clear, re-
 move, destroy or maintain them as specified
 in Article 10 of this Protocol.

3. It is prohibited in all circumstances to
 use any mine, booby-trap or other device
 which is designed or of a nature to cause
 superfluous injury or unnecessary suffering.

4. Weapons to which this Article applies
 shall strictly comply with the standards and
 limitations specified in the Technical Annex
 with respect to each particular category.

5. It is prohibited to use mines, booby-
 traps or other devices which employ a
 mechanism or device specifically designed
 to detonate the munition by the presence of
 commonly available mine detectors as a re-
 sult of their magnetic or other non-contact
 influence during normal use in detection
 operations.

6. It is prohibited to use a self-deactivating
 mine equipped with an anti-handling device
 that is designed in such a manner that the
 anti-handling device is capable of func-
 tioning after the mine has ceased to be capa-
 ble of functioning.

7. It is prohibited in all circumstances to
 direct weapons to which this Article applies,
 either in offence, defence or by way of re-
 prisals, against the civilian population as
 such or against individual civilians or civili-
 an objects.

8. The indiscriminate use of weapons to
 which this Article applies is prohibited. In-
 discriminate use is any placement of such
 weapons:

(a) which is not on, or directed against, a
 military objective. In case of doubt as to
 whether an object which is normally dedi-
 cated to civilian purposes, such as a place of

detta kuten uskonnonharjoituspaikkaa, taloa tai muuta asuntoa taikka koulua sotilaallisen toiminnan tukemiseksi, on se katsottava siviilikohteeksi; tai

b) käyttämällä levitystapaa tai -menetelmää, jota ei voida suunnata yksilöityyn sotilaskohteeseen; tai

c) siten, että sen voi odottaa aiheuttavan sattumanvaraisesti ihmishengen menetyksiä tai haavoittumisia siviiliväestön keskuudessa, vahinkoa siviilikohteille tai molempia kohutuuttomassa määrin verrattuna odotettavissa olevaan todelliseen ja välittömään sotilaalliseen hyötyyn.

9. Useita selvästi irrallisia ja erillään olevia sotilaskohteita, jotka sijaitsevat kaupungissa, kylässä tai muulla vastaavanlaisen siviiliväestön tai siviilikohteiden ryhmittymän käsittävällä alueella, ei kohdella yhtenä sotilaskohteena.

10. Siviiliväestön suojelemiseksi tässä artiklassa tarkoitettujen aseiden vaikutuksilta on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin varotoimiin. Mahdollisia varotoimia ovat ne varotoimet, joita voidaan käytännössä toteuttaa tai mahdollisesti toteuttaa ottaen huomioon senhetkiset olosuhteet kokonaisuudessaan humanitaariset ja sotilaalliset näkökohdat mukaan luettuina. Näitä olosuhteita ovat esimerkiksi:

a) miinojen lyhyt- ja pitkäaikaiset vaikutukset paikalliseen siviiliväestöön miinakentän olemassaoloajaksi;

b) mahdolliset toimet siviilien suojelemiseksi (esimerkiksi aitaaminen, merkit, varoitaminen ja valvonta);

c) vaihtoehtojen käytettävyys ja soveltuvuus; sekä

d) miinoituksen lyhyt- ja pitkäaikaiset sotilaalliset vaatimukset.

11. Miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden asentamisesta, joka voi vaikuttaa siviiliväestöön, on annettava tehokas etukäteisvaroitusta paitsi mikäli olosuhteet eivät sitä salli.

4 artikla

Jalkaväkimiinojen käytön rajoitukset

Sellaisten jalkaväkimiinojen käyttö, jotka eivät ole teknisen liitteen 2 kappaleessa tarkemmin määritellyin tavoin havaittavia, on kielletty.

worship, a house or other dwelling or a school, is being used to make an effective contribution to military action, it shall be presumed not to be so used;

(b) which employs a method or means of delivery which cannot be directed at a specific military objective; or

(c) which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.

9. Several clearly separated and distinct military objectives located in a city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians or civilian objects are not to be treated as a single military objective.

10. All feasible precautions shall be taken to protect civilians from the effects of weapons to which this Article applies. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practically possible taking into account all circumstances ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These circumstances include, but are not limited to:

(a) the short- and long-term effect of mines upon the local civilian population for the duration of the minefield;

(b) possible measures to protect civilians (for example, fencing, signs, warning and monitoring);

(c) the availability and feasibility of using alternatives; and

(d) the short- and long-term military requirements for a minefield.

11. Effective advance warning shall be given of any emplacement of mines, boobytraps and other devices which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 4

Restrictions on the use of anti-personnel mines

It is prohibited to use anti-personnel mines which are not detectable, as specified in paragraph 2 of the Technical Annex.

5 artikla

*Muiden jalkaväkimiinojen kuin
kaukolevitteisten miinojen käytön
rajoitukset*

1. Tätä artiklaa sovelletaan muihin jalkaväkimiinoiniin kuin kaukolevitteisiin miinoiniin.

2. On kiellettyä käyttää tässä artiklassa tarkoitettuja aseita, jotka eivät vastaa teknisen liitteen itsetuhoutumista ja itsedeaktivoitumista koskevia määräyksiä paitsi, jos:

a) asianomaiset aseet on sijoitettu reunoiltaan merkityille, sotilashenkilökunnan valvomalle, aitaamalla tai muulla tavoin suojatulle alueelle, jotta varmistetaan siviilien tehokas sulkeminen pois alueelta. Merkintöjen täytyy olla selvästi erottuvia ja kestäviä ja niiden täytyy näkyä vähintään henkilölle, joka on astumassa merkitylle alueelle.

b) asianomaiset aseet poistetaan ennen kuin alue hylätään paitsi jos alue luovutetaan toisen valtion joukoille, jotka hyväksyvät vastuun tämän artiklan vaatimien suojauksien ylläpidosta ja aseiden myöhemmästä rai-vaamisesta.

3. Selkkauksen osapuoli vapautuu velvollisuudesta edelleen noudattaa tämän artiklan 2 kappaleen a ja b kohtien määräyksiä vain, jos niiden noudattaminen ei ole mahdollista sen seurauksena, että alueesta on jouduttu taistelussa luopumaan vihollisen sotilaallisen toiminnan pakottamana, mukaan lukien tapaukset, joissa velvoitteen noudattaminen on mahdotonta suoran vihollisen sotilaallisen toiminnan vuoksi. Jos asianomainen osapuoli saa alueen takaisin hallintaansa, on sen taas alettava noudattaa tämän artiklan 2 kappaleen a ja b kohtien määräyksiä.

4. Mikäli selkkauksen osapuolen joukot saavat haltuunsa alueen, jolle on sijoitettu tässä artiklassa tarkoitettuja aseita, on joukkojen niin suuressa määrin kuin mahdollista ylläpidettävä ja tarvittaessa tehtävä tämän artiklan vaatimat suojaukset, kunnes nämä aseet on poistettu.

5. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin sen estämiseksi, että reunoiltaan merkityn alueen merkintöjen tekemiseen käytettyjä laitteita, rakennelmia tai materiaalia luvatta poistettaisiin, turmeltaisiin, tuhottaisiin tai kätkettäisiin.

6. Tässä artiklassa tarkoitettuja aseita, joista sinkoa sirpaleita vaakatasossa olevassa

Article 5

*Restrictions on the use
of anti-personnel mines other than
remotely-delivered mines*

1. This Article applies to anti-personnel mines other than remotely-delivered mines.

2. It is prohibited to use weapons to which this Article applies which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex, unless:

(a) such weapons are placed within a perimeter-marked area which is monitored by military personnel and protected by fencing or other means, to ensure the effective exclusion of civilians from the area. The marking must be of a distinct and durable character and must at least be visible to a person who is about to enter the perimeter-marked area;

(b) such weapons are cleared before the area is abandoned, unless the area turned over to the forces of another State which accept responsibility for the maintenance of the protections required by this Article and the subsequent clearance of those weapons.

3. A party to a conflict is relieved from further compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article only if such compliance is not feasible due to forcible loss of control of the area as a result of enemy military action, including situation where direct enemy military action makes it impossible to comply. If that party regains control of the area, it shall resume compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article.

4. If the forces of a party to a conflict gain control of an area in which weapons to which this Article applies have been laid, such forces shall, to the maximum extent feasible, maintain and, if necessary, establish the protections required by this Article until such weapons have been cleared.

5. All feasible measures shall be taken to prevent the unauthorized removal, defacement, destruction or concealment of any device, system or material used to establish the perimeter of a perimeter-marked area.

6. Weapons to which this Article applies which propel fragments in a horizontal arc

alle 90 asteen sektorissa ja jotka on sijoitettu maanpintaan tai maanpinnan yläpuolelle, voidaan käyttää ilman tämän artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaisia toimia enintään 72 tunnin ajan, mikäli:

a) aseet sijaitsevat ne asentaneen sotilasyksikön välittömässä läheisyydessä; ja

b) aluetta valvoo sotilashenkilökunta, joka tehokkaasti varmistaa siviilien pitämisen poissa alueelta.

6 artikla

Kaukolevitteisten miinojen käytön rajoitukset

1. Kaukolevitteisten miinojen käyttö on kielletty, ellei niitä ole rekisteröity teknisen liitteen 1 kappaleen b kohdan mukaisesti.

2. Sellaisten kaukolevitteisten jalkaväki-miinojen käyttö, jotka eivät vastaa teknisen liitteen itsetuhoutumista ja itsedeaktivoitumista koskevia määräyksiä, on kielletty.

3. Muiden kaukolevitteisten miinojen kuin jalkaväki-miinojen käyttö on kielletty, ellei niitä ole mahdollisuuksien mukaan varustettu tehokkaalla itsetuho- tai itseneutralointimekanismilla ja ellei niissä ole varmistavaa itsedeaktivoitiosaa, joka on suunniteltu siten, ettei miina enää toimi miinana sen jälkeen, kun miina ei enää palvele sitä sotilaallista tarkoitusta, jota varten se oli asennettu.

4. Jokaisesta kaukolevitteisten miinojen levittämisestä tai pudottamisesta, jolla voi olla vaikutuksia siviiliväestöön, on annettava tehokas ennakkovaroitus paitsi milloin olosuhteet eivät sitä salli.

7 artikla

Ansojen ja muiden taisteluvälineiden käytön kiellot

1. Vaikuttamatta aseellisissa selkkauksissa sovellettaviin kansainvälisen oikeuden sääntöihin, jotka koskevat salakavaluutta ja petollisuutta, on kaikissa olosuhteissa kiellettyä käyttää ansoja ja muita taisteluvälineitä, jotka on jotenkin kiinnitetty tai yhdistetty:

a) kansainvälisesti tunnustettuihin suojelutunnuksiin tai -merkkeihin;

of less than 90 degrees and which are placed on or above the ground may be used without the measures provided for in subparagraph 2 (a) of this Article for a maximum period of 72 hours, if:

(a) they are located in immediate proximity to the military unit that emplaced them; and

(b) the area is monitored by military personnel to ensure the effective exclusion of civilians.

Article 6

Restrictions on the use of remotely-delivered mines

1. It is prohibited to use remotely-delivered mines unless they are recorded in accordance with sub-paragraph 1 (b) of the Technical Annex.

2. It is prohibited to use remotely-delivered anti-personnel mines which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex.

3. It is prohibited to use remotely-delivered mines other than anti-personnel mines, unless, to the extent feasible, they are equipped with an effective self-destruction or self-neutralization mechanism and have a back-up self-deactivation feature, which is designed so that the mine will no longer function as a mine when the mine no longer serves the military purpose for which it was placed in position.

4. Effective advance warning shall be given of any delivery or dropping of remotely-delivered mines which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 7

Prohibitions on the use of booby-traps and other devices

1. Without prejudice to the rules of international law applicable in armed conflict relating to treachery and perfidy, it is prohibited in all circumstances to use booby-traps and other devices which are in any way attached to or associated with:

(a) internationally recognized protective emblems, signs or signals;

b) sairaisiin, haavoittuneisiin tai kuolleisiin henkilöihin;

c) hautausmaihin, krematoriolaitoksiin tai hautoihin;

d) lääkintälaitoksiin, lääkintälaitteisiin, lääkintätarpeisiin tai lääkintäkuljetuksiin;

e) lasten leluihin ja kannettaviin esineisiin tai tuotteisiin, jotka on nimenomaan tarkoitettu lasten ruokkimiseen, terveydenhoitoon, hygieniaan, vaatetukseen tai kasvatukseen;

f) ruokaan tai juomaan;

g) keittiövälineisiin tai -laitteisiin, paitsi sotilaslaitoksissa, sotilasasemissa tai sotilasvarikoissa;

h) luonteeltaan selvästi uskonnollisiin esineisiin;

i) historiallisiin muistomerkkeihin, taideteoksiin tai kulttuuripaikkoihin, jotka edustavat kansojen kulttuuriperintöä tai henkistä perintöä; tai

j) eläimiin tai niiden ruhoihin.

2. On kiellettyä käyttää ansoja tai muita taisteluvälineitä, jotka näyttävät vaarattomilta kannettavilta esineiltä ja jotka on erityisesti suunniteltu ja rakennettu räjähtävää materiaalia sisältäviksi.

3. Vaikuttamatta 3 artiklan määräyksiin tässä artiklassa tarkoitettujen aseiden käyttö on kielletty jokaisessa kaupungissa, kylässä tai muulla vastaavanlaisen siviiliväestön ryhmittymän käsittävällä alueella, jolla ei käydä asevoimien välistä taistelua tai sellainen ei välittömästi uhkaa, paitsi jos:

a) aseet on sijoitettu sotilaskohteeseen tai sen välittömään läheisyyteen; tai

b) on ryhdytty toimiin siviiliväestön suojelemiseksi niiden vaikutuksilta, esimerkiksi asettamalla vartioita, julkaisemalla varoituksia tai rakentamalla aitoja.

8 artikla

Siirrot

1. Tämän pöytäkirjan päämäärien edistämiseksi jokainen korkea sopimuspuoli:

a) sitoutuu olemaan siirtämättä miinoja, joiden käyttö on tässä pöytäkirjassa kielletty;

b) sitoutuu olemaan siirtämättä miinoja millekään muulle vastaanottajalle kuin valtiolle tai valtion laitokselle, joka on valtuutettu ottamaan siirtoja vastaan;

c) sitoutuu harjoittamaan pidättyvyyttä sellaisten miinojen siirroissa, joiden käyttöä on tässä pöytäkirjassa rajoitettu. Erityisesti jokainen korkea sopimuspuoli sitoutuu ole-

(b) sick, wounded or dead persons;

(c) burial or cremation sites or graves;

(d) medical facilities, medical equipment, medical supplies or medical transportation;

(e) children's toys or other portable objects or products specially designed for the feeding, health, hygiene, clothing or education of children;

(f) food or drink;

(g) kitchen utensils or appliances except in military establishments, military locations or military supply depots;

(h) objects clearly of a religious nature;

(i) historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples; or

(j) animals or their carcasses.

2. It is prohibited to use booby-traps or other devices in the form of apparently harmless portable objects which are specifically designed and constructed to contain explosive material.

3. Without prejudice to the provisions of Article 3, it is prohibited to use weapons to which this Article applies in any city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians in which combat between ground forces is not taking place or do not appear to be imminent, unless either:

(a) they are placed on or in the close vicinity of a military objective; or

(b) measures are taken to protect civilians from their effects, for example, posting of warning sentries, the issuing of warnings or the provision of fences.

Article 8

Transfers

1. In order to promote the purposes of this Protocol, each High Contracting Party:

(a) undertakes not to transfer any mine the use of which is prohibited by the Protocol;

(b) undertakes not to transfer any mine to any recipient other than a State or a State agency authorized to receive such transfers;

(c) undertakes to exercise restraint in the transfer of any mine the use of which is restricted by this Protocol. In particular, each High Contracting Party undertakes not

maan siirtämättä jalkaväkimiinoja valtioihin, joita tämä pöytäkirja ei sido, ellei vastaanottajavaltio suostu noudattamaan tätä pöytäkirjaa; ja

d) sitoutuu varmistamaan, että tämän artiklan mukaiset siirrot tapahtuvat niin, että sekä siirtävä että vastaanottava valtio täysin noudattavat tämän pöytäkirjan asiaankuuluvia määräyksiä ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden soveltuvia normeja.

2. Tilanteessa, jossa korkea sopimuspuoli ilmoittaa lykkäävänsä tiettyjen miinojen käyttöä koskevien erityisten määräysten noudattamista teknisen liitteen mukaisella tavalla, soveltuu tämän artiklan 1 kappaleen a kohta kuitenkin sellaisiin miinoihin.

3. Ennen tämän pöytäkirjan voimaantuloa kaikki korkeat sopimuspuolet pidättyvät kaikista toimenpiteistä, jotka olisivat ristiriidassa tämän artiklan 1 kappaleen a kohdan kanssa.

9 artikla

Miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden rekisteröiminen ja asianomaisen tiedon käyttö

1. Kaikki miinoitteita, miinoitettuja alueita, miinoja, ansoja ja muita taisteluvälineitä koskeva tieto on rekisteröitävä teknisen liitteen määräysten mukaisesti.

2. Selkkauksen osapuolten tulee säilyttää kaikki mainitut selosteet sekä ryhtyä viivytyksettä aktiivisten vihollisuuksien lakkaamisen jälkeen kaikkiin tarpeellisiin ja asianmukaisiin toimiin, asianomaisen tiedon käyttö mukaan luettuna, siviiliväestön suojelemiseksi niiden hallinnassa olevilla alueilla miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksilta.

Samalla niiden on annettava selkkauksen toisen osapuolen tai toisten osapuolten ja Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin käytettäväksi kaikki hallussaan olevat sellaiset tiedot, jotka koskevat miinoitteita, miinoitettuja alueita, miinoja, ansoja ja muita taisteluvälineitä, jotka ne ovat asentaneet alueille, jotka eivät enää ole niiden hallinnassa. Samalla edellytetään kuitenkin vastavuoroisuuden pohjalta, että kun selkkauksen osapuolen joukot ovat vastapuolen alueella, kumpikin osapuoli voi pidättäytyä antamasta

to transfer any anti-personnel mines to States which are not bound by this Protocol, unless the recipient State agrees to apply this Protocol; and

(d) undertakes to ensure that any transfer in accordance with this Article takes place in full compliance, by both the transferring and the recipient State, with the relevant provisions of this Protocol and the applicable norms of international humanitarian law.

2. In the event that a High Contracting Party declares that it will defer compliance with specific provisions on the use of certain mines, as provided for in the Technical Annex, sub-paragraph 1(a) of this Article shall however apply to such mines.

3. All High Contracting Parties, pending the entry into force of this Protocol, will refrain from any actions which would be inconsistent with sub-paragraph 1(a) of this Article.

Article 9

Recording and use of information on minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. All information concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be recorded in accordance with the provisions of the Technical Annex.

2. All such records shall be retained by the parties to a conflict, who shall, without delay after the cessation of active hostilities, take all necessary and appropriate measures, including the use of such information, to protect civilians from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

At the same time, they shall also make available to the other party or parties to the conflict and to the Secretary-General of the United Nations all such information in their possession concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by them in areas no longer under their control; provided, however, subject to reciprocity, where the forces of a party to a conflict are in the territory of an adverse party, either party may withhold such information from the Secretary-General and the other

asianomaista tietoa pääsihteerille tai toiselle osapuolelle sikäli kuin turvallisuusedut sel-laista pidättyvyyttä edellyttävät, kunnes kumpikaan osapuoli ei ole toisen alueella. Jälkimmäisessä tapauksessa antamatta jätetty tieto on esitettävä heti, kun turvallisuusedut sallivat. Selkkauksen osapuolten tulee saattaa mahdollisuuksien mukaan yhteisestä sopi-muksesta julkisuuteen sellaisia tietoja mah-dollisimman aikaisessa vaiheessa tavalla, joka on sopusoinnussa kummankin osapuo-len turvallisuusetujen kanssa.

3. Tämä artikla ei vaikuta tämän pöytäkir-jan 10 ja 12 artiklojen määräyksiin.

10 artikla

Miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden raivaaminen ja kansainvälinen yhteistyö

1. Viivytyksettä aktiivisten vihollisuuksien lakattua kaikki miinoitteet, miinoitetut alu-eet, miinat, ansat ja muut taisteluvälineet on poistettava, raivattava tai tuhottava tai niitä on ylläpidettävä tämän pöytäkirjan 3 artiklan sekä 5 artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

2. Korkeat sopimuspuolet ja selkkauksen osapuolet kantavat vastuun niiden miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden osalta, jotka ovat niiden hallinnassa olevalla alueella.

3. Niiden miinoitteiden, miinoitettujen alu-eiden, miinojen, ansojen ja muiden taistelu-välineiden osalta, jotka osapuoli on asentanut alueelle, joka ei ole enää sen hallinnassa, osapuolen tulee toimittaa aluetta hallitsevalla osapuolelle tämän artiklan 2 kappaleen mu-kaisesti ja kyseisen osapuolen sallimissa määrin velvollisuuden täyttämiseksi tarvitta-vaa teknistä ja aineellista apua.

4. Osapuolten tulee pyrkiä aina tarvittaessa sopimukseen sekä keskenään että, milloin se on tarkoituksenmukaista, muiden valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa teknisen ja aineellisen avun toimittamisesta mukaan lukien sopivissa olosuhteissa ryhtyminen kyseisten velvollisuuksien täyttämiseksi tar-peellisiin toimenpiteisiin.

party, to the extent that security interests require such withholding, until neither party is in the territory of the other. In the latter case, the information withheld shall be dis-closed as soon as those security interests permit. Wherever possible, the parties to the conflict shall seek, by mutual agreement, to provide for the release of such information at the earliest possible time in a manner consistent with the security interests of each party.

3. This Article is without prejudice to the provisions of Articles 10 and 12 of this Pro-tocol.

Article 10

Removal of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices and international cooperation

1. Without delay after the cessation of ac-tive hostilities, all minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be cleared, removed, destroyed or main-tained in accordance with Article 3 and paragraph 2 of Article 5 of this Protocol.

2. High Contracting Parties and parties to a conflict bear such responsibility with res-pect to minefields, mined areas, mines, boo-by-traps and other devices in areas under their control.

3. With respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by a party in areas over which it no longer exercises control, such party shall provide to the party in control of the area pursuant to paragraph 2 of this Article, to the extent permitted by such party, technical and ma-terial assistance necessary to fulfil such responsibility.

4. At all times necessary, the parties shall endeavour to reach agreement, both among themselves and, where appropriate, with ot-her States and with international organiza-tions, on the provision of technical and ma-terial assistance, including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint op-erations necessary to fulfil such responsibili-ties.

11 artikla

Article 11

*Teknologinen yhteistyö ja apu**Technological cooperation and assistance*

1. Jokainen korkea sopimuspuoli sitoutuu helpottamaan mahdollisimman laajaa tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoon ja miinanraivauksen menetelmiin liittyvää välineiden, materiaalin sekä tieteellisen ja teknologisen tiedon vaihtoa, ja jokaisella korkealla sopimuspuolella tulee olla vastaava oikeus osallistua kyseiseen vaihtoon. Erityisesti korkeiden sopimuspuolten ei tule asettaa perusteettomia rajoituksia humanitaarisia tarkoituksia varten olevien miinanraivausvälineiden ja niihin liittyvän teknologisen tiedon toimittamiselle.

2. Jokainen korkea sopimuspuoli sitoutuu toimittamaan Yhdistyneisiin Kansakuntiin perustettuun miinanraivausta koskevaan tietokantaan tietoja, erityisesti tietoja, jotka koskevat erilaisia miinanraivauksen menetelmiä ja teknologioita sekä miinanraivaukseen liittyviä luetteloita asiantuntijoista, asiantuntijavirastoista tai kansallisista yhteyspisteistä.

3. Jokaisen korkean sopimuspuolen, jolla on siihen mahdollisuus, tulee antaa miinanraivausapua Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän tai muiden kansainvälisten elinten kautta tai kahdenvälisesti tai antaa avustuksia Yhdistyneiden Kansakuntien vapaaehtoiseen miinanraivausrahastoon.

4. Korkeiden sopimuspuolten avunpyynnöt, joiden tueksi esitetään asiaankuuluvaa tietoa, voidaan jättää Yhdistyneille Kansakunnille tai muille asianmukaisille elimille tai muille valtioille. Nämä pyynnöt voidaan jättää Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille, jonka tulee välittää ne kaikille korkeille sopimuspuolille ja asiaankuuluville kansainvälisille järjestöille.

5. Tapauksessa, jossa pyyntö on jätetty Yhdistyneille Kansakunnille, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin voi ryhtyä käytettävissään olevien voimavarojen puitteissa asianmukaisiin toimiin arvioidakseen tilanteen ja määritellä sopivat avustustoimenpiteet miinanraivausta tai pöytäkirjan täytäntöönpanoa varten yhteistyössä apua pyytäneen korkean sopimuspuolen kanssa. Pääsihteerin voi myös raportoida korkeille sopimuspuolille kaikista sellaisista arvioista samoin kuin pyydetyn avun laadusta ja kohteesta.

6. Korkeat sopimuspuolet sitoutuvat, ilman että sillä olisi vaikutusta niiden perustuslail-

1. Each High Contracting Party undertakes to facilitate and shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and technological information concerning the implementation of this Protocol and means of mine clearance. In particular, High Contracting Parties shall not impose undue restrictions on the provision of mine clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.

2. Each High Contracting Party undertakes to provide information to the database on mine clearance established within the United Nations System, especially information concerning various means and technologies of mine clearance, and lists of experts, expert agencies or national points of contact on mine clearance.

3. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for mine clearance through the United Nations System, other international bodies or on a bilateral basis, or contribute to the United Nations Voluntary Trust Fund for Assistance in Mine Clearance.

4. Requests by High Contracting Parties for assistance, substantiated by relevant information, may be submitted to the United Nations, to other appropriate bodies or to other States. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organizations.

5. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and, in cooperation with the requesting High Contracting Party, determine the appropriate provision of assistance in mine clearance or implementation of the Protocol. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required.

6. Without prejudice to their constitutional and other legal provisions, the High Con-

lisiin tai muihin oikeudellisiin määräyksiin, olemaan yhteistyössä ja siirtämään teknologiaa helpottaakseen tässä pöytäkirjassa asetettujen asiaankuuluvien kieltojen ja rajoitusten täytäntöönpanossa.

7. Jokaisella korkealla sopimuspuolella on sopivilta osin oikeus pyytää ja saada toiselta korkealta sopimuspuolelta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan asiaankuuluvaan muuhun erityiseen teknologiaan kuin aseteknologiaan liittyvää teknistä apua, jonka tarkoituksena on lyhentää sellaista siirtymäaikaa, johon teknisessä liitteessä on varattu mahdollisuus.

12 artikla

Suojeleminen miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksilta

1. Soveltaminen

a) Lukuunottamatta tämän artiklan 2 kappaletta a kohdan i alakohdassa mainittuja joukkoja ja valtuuskuntia tätä artiklaa sovelletaan vain valtuuskuntiin, jotka suorittavat tehtävää alueella sen korkean sopimuspuolen suostumuksella, jonka alueella tehtävää suoritetaan.

b) Tämän artiklan määräysten soveltaminen selkkauksen osapuoliin, jotka eivät ole korkeita sopimuspuolia, ei muuta nimenomaisesti tai epäsuorasti niiden tai kiistellyn alueen oikeudellista asemaa.

c) Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta olemassaolevaan kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen tai muihin soveltuviin kansainvälisiin sopimuksiin tai Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöksiin, jotka antavat tämän artiklan mukaisesti toimivalle henkilöstölle paremman suojan.

2. Rauhanturvaaminen sekä tietyt muut joukot ja valtuuskunnat

a) Tätä kappaletta sovelletaan:

i) Yhdistyneiden Kansakuntien joukkoihin tai valtuuskuntiin, jotka suorittavat millä tahansa alueella rauhanturvaamista, tarkkailua tai vastaavia tehtäviä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti;

ii) Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan VIII luvun nojalla perustettuun ja selkkauksalueella tehtäviään suorittavaan valtuuskuntaan.

tracting Parties undertake to cooperate and transfer technology to facilitate the implementation of the relevant prohibitions and restrictions set out in this Protocol.

7. Each High Contracting Party has the right to seek and receive technical assistance, where appropriate, from another High Contracting Party on specific relevant technology, other than weapons technology, as necessary and feasible, with a view to reducing any period of deferral for which provision is made in the Technical Annex.

Article 12

Protection from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. Application

(a) With the exception of the forces and missions referred to in sub-paragraph 2(a)(i) of this Article, this Article applies only to missions which are performing functions in an area with the consent of the High Contracting Party on whose territory the functions are performed.

(b) The application of the provisions of this Article to parties to a conflict which are not High Contracting Parties shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

(c) The provisions of this Article are without prejudice to existing international humanitarian law, or other international instruments as applicable, or decisions by the Security Council of the United Nations, which provide for a higher level of protection to personnel functioning in accordance with this Article.

2. Peace-keeping and certain other forces and missions

(a) This paragraph applies to:

(i) any United Nations force or mission performing peace-keeping, observation or similar functions in any area in accordance with the Charter of the United Nations; and

(ii) any mission established pursuant to Chapter VIII of the Charter of the United Nations and performing its functions in the area of a conflict.

b) Jokaisen korkean sopimuspuolen tai selkkauksen osapuolen tulee tämän kappaleen tarkoittamien joukkojen tai valtuuskunnan johtajan pyynnöstä:

i) mahdollisuuksiensa mukaan ryhtyä sellaisiin toimiin, jotka ovat tarpeen joukkojen tai valtuuskunnan suojelemiseksi sen hallinnassa olevalla alueella miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden vaikutuksilta;

ii) mahdollisuuksiensa mukaan poistaa tai tehdä vaarattomiksi kaikki alueella olevat miinat, ansat ja muut taisteluvälineet, mikäli se on tarpeellista kyseisen henkilöstön tehokkaan suojelemisen vuoksi; ja

iii) tiedottaa joukkojen tai valtuuskunnan johtajalle kaikkien tunnettujen miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden sijainnista alueella, jolla joukot tai valtuuskunta suorittavat tehtävänsä ja mahdollisuuksien mukaan antaa joukkojen tai valtuuskunnan johtajan käytettäväksi kaikki hallussaan olevat tiedot, jotka koskevat sellaisia miinoitteita, miinoitettuja alueita, miinoja, ansoja ja muita taisteluvälineitä.

3. *Yhdistyneiden Kansakuntien humanitaariset ja tietoja hankkivat valtuuskunnat*

a) Tätä kappaletta sovelletaan Yhdistyneiden Kansakuntien humanitaarisiin tai tietoja hankkiviin valtuuskuntiin.

b) Korkean sopimuspuolen tai selkkauksen osapuolen tulee tämän kappaleen tarkoittaman valtuuskunnan johtajan pyynnöstä:

i) tarjota valtuuskunnan henkilöstölle tämän artiklan 2 kappaleen b kohdan i alakohdan mukainen suojelu; ja

ii) mikäli pääsy sen hallinnassa olevaan paikkaan tai sen läpi on tarpeen valtuuskunnan tehtävän suorittamiselle ja turvallisen kulun takaamiseksi valtuuskunnan henkilöstölle kyseiseen paikkaan tai sen kautta:

aa) paitsi mikäli käynnissä olevat vihollisuudet estävät, tiedottaa valtuuskunnan johtajalle turvallisesta reitistä kyseiseen paikkaan, mikäli tällaista tietoa on käytettävissä; tai

bb) mikäli turvallisen reitin yksilöiviä tietoja ei aa alakohdan mukaisesti esitetä, niin pitkälle kuin se on tarpeen ja mahdollista, raivata tie miinoitteiden läpi.

4. *Punaisen Ristin Kansainvälisen Komitean valtuuskunnat*

a) Tätä kappaletta sovelletaan Punaisen Ristin Kansainvälisen Komitean valtuuskuntaan, joka suorittaa tehtäviään isäntävaltion

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a force or mission to which this paragraph applies, shall:

(i) so far as it is able, take such measures as are necessary to protect the force or mission from the effects of mines, booby-traps and other devices in any area under its control;

(ii) if necessary in order effectively to protect such personnel, remove or render harmless, so far as it is able, all mines, booby-traps and other devices in that area; and

(iii) inform the head of the force or mission of the location of all known minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in the area in which the force or mission is performing its functions and, so far as is feasible, make available to the head of the force or mission all information in its possession concerning such minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

3. *Humanitarian and fact-finding missions of the United Nations System*

(a) This paragraph applies to any humanitarian or fact-finding mission of the United Nations System.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) if access to or through any place under its control is necessary for the performance of the mission's functions and in order to provide the personnel of the mission with safe passage to or through that place:

(aa) unless on-going hostilities prevent, inform the head of the mission of a safe route to that place if such information is available; or

(bb) if information identifying a safe route is not provided in accordance with subparagraph (a), so far as is necessary and feasible, clear a lane through minefields.

4. *Missions of the International Committee of the Red Cross*

(a) This paragraph applies to any mission of the International Committee of the Red Cross performing functions with the consent

tai -valtioiden suostumuksella 12 päivänä elokuuta 1949 tehtyjen Geneven yleissopimusten ja soveltuvien osin niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti.

b) Korkean sopimuspuolen tai selkkauksen osapuolen tulee tämän kappaleen tarkoittaman valtuuskunnan johtajan pyynnöstä:

i) tarjota valtuuskunnan henkilöstölle tämän artiklan 2 kappaleen b kohdan i alakohdan mukainen suojelu; ja

ii) ryhtyä tämän artiklan 3 kappaleen b kohdan ii alakohdassa esitettyihin toimiin.

5. Muut humanitaariset ja tietoja hankkivat valtuuskunnat

a) Sikäli kuin ylläolevat 2,3 ja 4 kappaleet eivät niihin sovellu, sovelletaan tätä kappaletta seuraaviin valtuuskuntiin, kun ne suorittavat tehtäviään selkkausalueella tai avustavat selkkauksen uhreja:

i) kansallisen Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun tai niiden kansainvälisen järjestön humanitaariset valtuuskunnat;

ii) puolueettomien humanitaaristen järjestöjen valtuuskunnat, mukaan lukien humanitaariset miinanraivausjoukot; ja

iii) tietoja hankkivat valtuuskunnat, jotka on perustettu 12 päivänä elokuuta 1949 tehtyjen Geneven yleissopimusten ja soveltuvien osin niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti.

b) Korkean sopimuspuolen tai selkkauksen osapuolen tulee tämän kappaleen tarkoittaman valtuuskunnan johtajan pyynnöstä mahdollisuuksien mukaan;

i) tarjota valtuuskunnan henkilöstölle tämän artiklan 2 kappaleen b kohdan i alakohdan mukainen suojelu; ja

ii) ryhtyä tämän artiklan 3 kappaleen b kohdan ii alakohdassa esitettyihin toimiin.

6. Luottamuksellisuus

Vastaanottajien tulee kohdella kaikkea tämän artiklan perusteella luottamuksellisesti annettua tietoa tiukasti luottamuksellisena, eikä sitä saa antaa asianomaisten joukkojen tai valtuuskunnan ulkopuolelle ilman tietojen antajan nimenomaista lupaa.

7. Lakien ja määräysten noudattaminen

Vaikuttamatta tässä artiklassa tarkoitettujen joukkojen tai valtuuskuntien henkilöstön mahdollisesti nauttimiin erioikeuksiin ja vapauksiin ja heidän tehtäviensä asettamiin vaatimuksiin, heidän tulee

a) noudattaa isäntävaltion lakeja ja määräyksiä; ja

b) pidättäytyä kaikista toimenpiteistä tai toiminnasta, jotka ovat ristiriidassa heidän teh-

of the host State or States as provided for by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

5. Other humanitarian missions and missions of enquiry

(a) Insofar as paragraphs 2, 3 and 4 of this Article do not apply to them, this paragraph applies to the following missions when they are performing functions in the area of a conflict or to assist the victims of a conflict:

(i) any humanitarian mission of a national Red Cross or Red Crescent society or of their International Federation;

(ii) any mission of an impartial humanitarian organization, including any impartial humanitarian demining mission; and

(iii) any mission of enquiry established pursuant to the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall, so far as is feasible:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

6. Confidentiality

All information provided in confidence pursuant to this Article shall be treated by the recipient in strict confidence and shall not be released outside the force or mission concerned without the express authorization of the provider of the information.

7. Respect for laws and regulations

Without prejudice to such privileges and immunities as they may enjoy or to the requirements of their duties, personnel participating in the forces and missions referred to in this Article shall:

(a) respect the laws and regulations of the host State; and

(b) refrain from any action or activity incompatible with the impartial and interna-

täviensä puolueettoman ja kansainvälisen luonteen kanssa.

tional nature of their duties.

13 artikla

Article 13

Korkeiden sopimuspuolten neuvottelut

Consultations of High Contracting Parties

1. Korkeat sopimuspuolet sitoutuvat neuvottelemaan ja olemaan keskenään yhteistyössä kaikissa kysymyksissä, jotka liittyvät tämän pöytäkirjan toimintaan. Tässä tarkoituksessa pidetään vuosittain korkeiden sopimuspuolten konferenssi.

2. Osallistuminen vuosittaisiin konferenssiin määrätään sovituissa menettelytapa- säännöissä.

3. Konferenssin työhön sisältyy:

a) tämän pöytäkirjan toiminnan ja aseman tarkastelu;

b) niiden kysymysten käsittely, jotka tulevat esiin tämän artiklan 4 kappaleen mukaisista korkeiden sopimuspuolten kertomuksista;

c) tarkistuskonferenssien valmistelu; ja

d) sellaisen teknologian kehityksen tarkastelu, joka on tarkoitettu suojelemaan siviilejä miinojen umpimähkäisiltä vaikutuksilta.

4. Korkeiden sopimuspuolten tulee antaa tallettajalle vuosittaiset kertomukset, jotka tallettaja jakaa ennen konferenssia kaikille korkeille sopimuspuolille. Vuosittaiset kertomukset koskevat seuraavia asioita:

a) tästä pöytäkirjasta tiedottaminen korkeiden sopimuspuolten sotavoimille ja siviiliväestölle;

b) miinanraivaus- ja kuntoutusohjelmat;

c) toimenpiteet, joihin on ryhdytty tämän pöytäkirjan teknisten vaatimusten täyttämiseksi tai mitä tahansa siihen liittyvää tietoa;

d) tähän pöytäkirjaan liittyvä lainsäädäntö;

e) toteutetut toimenpiteet, jotka koskevat kansainvälistä teknisen tiedon vaihtamista, kansainvälistä yhteistyötä miinanraivauksessa sekä teknistä yhteistyötä ja apua; sekä

f) muut asiaankuuluvat kysymykset.

5. Korkeat sopimuspuolet sekä konferenssin työhön osallistuvat sopimuksen ulkopuoliset valtiot vastaavat korkeiden sopimuspuolten konferenssin kuluista tarvittavin osin muutetun Yhdistyneiden Kansakuntien mak- sutaulukon mukaisesti.

1. The High Contracting Parties undertake to consult and cooperate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a conference of High Contracting Parties shall be held annually.

2. Participation in the annual conferences shall be determined by their agreed Rules of Procedure.

3. The work of the conference shall include:

(a) review of the operation and status of this Protocol;

(b) consideration of matters arising from reports by High Contracting Parties according to paragraph 4 of this Article;

(c) preparation for review conferences; and

(d) consideration of the development of technologies to protect civilians against indiscriminate effects of mines.

4. The High Contracting Parties shall provide annual reports to the Depositary, who shall circulate them to all High Contracting Parties in advance of the conference, on any of the following matters:

(a) dissemination of information on this Protocol to their armed forces and to the civilian population;

(b) mine clearance and rehabilitation programmes;

(c) steps taken to meet technical requirements of this Protocol and any other relevant information pertaining thereto;

(d) legislation related to this Protocol;

(e) measures taken on international technical information exchange, on international cooperation on mine clearance, and on technical cooperation and assistance; and

(f) other relevant matters.

5. The cost of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and State not parties participating in the work of the conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

14 artikla

Pöytäkirjan noudattaminen

1. Korkean sopimuspuolen tulee tehdä kaikki tarvittava, lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet mukaan luettuina, estääkseen ja kieltääkseen sen lainkäyttövallan ja valvonnan alaisia henkilöitä rikkomasta tätä pöytäkirjaa sekä estääkseen ja kieltääkseen tällaiset rikkomukset sen lainkäyttövaltaan ja valvontaan kuuluvalla alueella.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen tarkoittamat toimenpiteet sisältävät asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöille, jotka aseellisen selkkauksen yhteydessä ja vastoin tämän pöytäkirjan määräyksiä tahallisesti tappavat siviilejä tai tuottavat näille vakavia vammoja, määrätään rikosoikeudelliset seuraamukset ja että tällaiset henkilöt saatetaan oikeuden eteen.

3. Korkean sopimuspuolen tulee myös vaatia, että sen asevoimat julkaisevat asianmukaiset sotilasohjeet ja toimintasäännöt ja että sotavoimien henkilökunta saa tehtäviensä ja vastuunsa mukaista koulutusta tämän pöytäkirjan määräysten noudattamista varten.

4. Korkeat sopimuspuolet sitoutuvat neuvottelemaan keskenään ja olemaan keskenään yhteistyössä kahdenvälisesti, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin välityksellä tai muiden sopivien kansainvälisten menettelyjen kautta ratkaistakseen tämän pöytäkirjan määräysten tulkintaan ja soveltamiseen liittyvät mahdollisesti syntyvät ongelmat.

Article 14

Compliance

1. Each High Contracting Party shall take all appropriate steps, including legislative and other measures, to prevent and suppress violations of this Protocol by persons or on territory under its jurisdiction or control.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this Article include appropriate measures to ensure the imposition of penal sanctions against persons who, in relation to an armed conflict and contrary to the provisions of this Protocol, wilfully kill or cause serious injury to civilians and to bring such persons to justice.

3. Each High Contracting Party shall also require that its armed forces issue relevant military instructions and operating procedures and that armed forces personnel receive training commensurate with their duties and responsibilities to comply with the provisions of this Protocol.

4. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to cooperate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

TEKNINEN LIITE

1. Rekisteröinti

a) Muiden miinojen kuin kaukolevitteisten miinojen, miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, ansojen ja muiden taisteluvälineiden sijainti tulee rekisteröidä seuraavien määräysten mukaisesti:

i) miinoitteiden, miinoitettujen alueiden sekä ansoja ja muita taisteluvälineitä sisältävien alueiden sijainti tulee määrittää tarkasti suhteessa vähintään kahden kiinnityspisteen koordinaatteihin ja kyseisiä aseita sisältävän alueen arvioidut etäisyydet näihin kiinnityspisteisiin:

ii) kartat, kaaviot ja muut selosteet tulee tehdä siten, että niistä ilmenee miinoitteiden, miinoitettujen alueiden, ansojen ja muiden taisteluvälineiden sijainti suhteessa kiinnityspisteisiin, ja selosteista tulee myös käydä ilmi niiden ulkorajat ja laajuus;

iii) karttojen, kaavioiden ja muiden selosteiden tulee sisältää miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden löytämistä ja raiwaamista varten täydelliset tiedot kaikkien näiden asennettujen aseiden tyypistä, numerosta, asentamistavasta, sytyttimen tyypistä ja eliniästä, asentamisen päivämäärästä ja ajasta, (mahdollisista) käsittelynestolaitteista samoin kuin muut asiaankuuluvat tiedot. Mikäli mahdollista miinoitteen selosteista tulee käydä ilmi jokaisen miinan tarkka sijainti, ellei kyseessä ole riviksi järjestetty miinoite, jolloin rivin sijainti riittää. Jokaisen asennetun ansan tarkka sijainti ja toimintamekanismi tulee rekisteröidä yksitellen.

b) Kaukolevitteisten miinojen arvioitu sijainti ja alue tulee määrittää kiinnityspisteiden (yleensä kulmapisteiden) koordinaateilla ja ne tulee varmistaa ja mikäli mahdollista merkitä maahan niin pian kuin mahdollista. Lisäksi tulee rekisteröidä asennettujen miinojen yhteismäärä ja tyyppi sekä asentami-

TECHNICAL ANNEX

1. Recording

(a) Recording of the location of mines other than remotely-delivered mines, minefields, mined areas, booby-traps and other devices shall be carried out in accordance with the following provisions:

(i) the location of the minefields, mined areas and areas of booby-traps and other devices shall be specified accurately by relation to the coordinates of at least two reference points and the estimated dimensions of the area containing these weapons in relation to those reference points;

(ii) maps, diagrams or other records shall be made in such a way as to indicate the location of minefields, mined areas, booby-traps and other devices in relation to reference points, and these records shall also indicate their perimeters and extent; and

(iii) for purposes of detection and clearance of mines, booby-traps and other devices, maps, diagrams or other records shall contain complete information on the type, number, emplacing method, type of fuse and life time, date and time of laying, anti-handling devices (if any) other relevant information on all these weapons laid. Whenever feasible the minefield record shall show the exact location of every mine, except in row minefields where the row location is sufficient. The precise location and operating mechanism of each booby-trap laid shall be individually recorded.

(b) The estimated location and area of remotely-delivered mines shall be specified by coordinates of reference points (normally corner points) and shall be ascertained and when feasible marked on the ground at the earliest opportunity. The total number and type of mines laid, the date and time of

sen päivämäärä ja aika sekä itsetuhoutumisajat.

c) Rekisterien kopioita tulee säilyttää johdportaassa, joka riittää takaamaan niiden turvallisuuden niin pitkälle kuin mahdollista.

d) Tämän pöytäkirjan voimaantulon jälkeen valmistettujen miinojen käyttö on kielletty, ellei niihin ole merkitty englanniksi tai asianomaisella kansallisella kielellä tai kansallisilla kielillä seuraavia tietoja:

- i) alkuperämaan nimi;
- ii) valmistuskuukausi ja -vuosi; sekä
- iii) sarjanumero tai eränumero.

Merkinnän tulisi olla mahdollisimman hyvin näkyvä, selvä, pysyvä ja ympäristön vaikutuksia kestävä.

2. *Vaatimukset havaittavuudelle*

a) 1.1.1997 jälkeen valmistettujen jalkaväkimiinojen rakenteeseen tulee sisältyä ainesosa tai laite, joka mahdollistaa miinan havaitsemisen yleisesti saatavilla olevilla teknisillä miinanpaikannusvälineillä ja josta heijastuva kaiku vastaa 8 tai useammasta grammasta yhtenäistä rautamassaa heijastuvaa kaikua.

b) Ennen 1.1.1997 valmistettujen miinojen rakenteeseen tulee sisältyä tai niihin on liitettävä ennen asentamista vaikeasti irrotettavalla tavalla ainesosa tai laite, joka mahdollistaa miinan havaitsemisen yleisesti saatavilla olevilla teknisillä miinanpaikannusvälineillä ja josta heijastuva kaiku vastaa 8 tai useammasta grammasta yhtenäistä rautamassaa heijastuvaa kaikua.

c) Tapauksessa, jossa sopimusvaltio päättää, ettei se voi välittömästi noudattaa b kohtaa, se voi ilmoittaa samalla, kun se ilmoittaa hyväksymisestään tulla sidotuksi tähän pöytäkirjaan, että se lykkää b kohdan noudattamista enintään 9 vuoden ajaksi tämän pöytäkirjan voimaantulosta. Sillä välin sen tulee mahdollisuuksien mukaan minimoida sellaisten jalkaväkimiinojen käyttö, jotka eivät täytä vaatimuksia.

3. *Vaatimukset itsetuhoutumiselle ja itsedeaktivoitumiselle*

a) Kaikkien kaukolevitteisten jalkaväkimiinojen tulee olla siten suunniteltuja ja valmistettuja, että korkeintaan 10 % aktivoituista miinoista jää tuhoutumatta itseksensä 30 päivän kuluessa asentamisesta. Jokaisessa miinassa tulee lisäksi olla varmista-

laying and the self-destruction time periods shall also be recorded.

(c) Copies of records shall be held at a level of command sufficient to guarantee their safety as far as possible.

(d) The use of mines produced after the entry into force of this Protocol is prohibited unless they are marked in English or in the respective national language or languages with the following information:

- (i) name of the country of origin;
- (ii) month and year of production; and
- (iii) serial number or lot number.

The marking should be visible, legible, durable and resistant to environmental effects, as far as possible.

2. *Specifications on detectability*

(a) With respect to anti-personnel mines produced after 1 January 1997, such mines shall incorporate in their construction a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(b) With respect to anti-personnel mines produced before 1 January 1997, such mines shall either incorporate in their construction, or have attached prior to their emplacement, in a manner not easily removable, a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraph (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol that it will defer compliance with sub-paragraph (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol. In the meantime it shall, to the extent feasible, minimize the use of anti-personnel mines that do not so comply.

3. *Specifications on self-destruction and self-deactivation*

(a) All remotely-delivered anti-personnel mines shall be designed and constructed so that no more than 10% of activated mines will fail to self-destruct within 30 days after emplacement, and each mine shall have a back-up self-deactivation feature designed

va itsedeaktivointiosia, joka on siten suunniteltu ja valmistettu, että yhteisvaikutuksesta itsetuhomekanismin kanssa korkeintaan yksi tuhannesta aktivoidusta miinasta toimii miinana 120 päivän kuluttua asentamisesta.

b) Kaikkien jalkaväkimiinojen, joita ei asenneta kaukolevitteisesti ja joita käytetään tämän pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti merkittyjen alueiden ulkopuolella, tulee vastata a kohdassa asetettuja itsetuhoutumisen ja itsedeaktivoitumisen vaatimuksia.

c) Tapauksessa, jossa sopimuspuoli päättää, ettei se voi välittömästi noudattaa a ja/tai b kohtaa, se voi ilmoittaa samalla, kun se ilmoittaa hyväksymisestään tulla sidotuksi tähän pöytäkirjaan, että se lykkää a ja/tai b kohtien noudattamista ennen tämän pöytäkirjan voimaantuloa valmistettujen miinojen osalta enintään 9 vuoden ajaksi tämän pöytäkirjan voimaantulosta.

Tämän siirtymäkauden aikana sopimuspuolen tulee:

i) sitoutua minimoimaan mahdollisuuksien mukaan sellaisten jalkaväkimiinojen käyttö, jotka eivät täytä vaatimuksia, ja

ii) sitoutua kaukolevitteisten jalkaväkimiinojen osalta noudattamaan joko itsetuhoutumisen tai itsedeaktivoitumisen vaatimuksia ja muiden jalkaväkimiinojen osalta vähintään itsedeaktivoitumisen vaatimuksia.

4. Kansainväliset merkinnät miinoitteita ja miinoitettuja alueita varten

Miinoitteiden ja miinoitettujen alueiden näkyvyyden varmistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että siviiliväestö ne huomaa, tulee miinoitteiden ja miinoitettujen alueiden merkitsemistä varten käyttää liitteenä olevan mallin ja allaolevan määritelmän mukaisia merkkejä:

a) koko ja muoto: kolmio tai neliö, kolmio vähintään 28 cm (11 tuumaa) kertaa 20 cm (7.9 tuumaa) ja neliön sivut vähintään 15 cm (6 tuumaa);

b) väri: punainen tai oranssi sekä keltainen heijastava reunus;

c) kuvio: liitteessä kuvattu kuvio tai muu kuvio, joka sillä alueella, missä merkki pannaan esiin, on helposti tunnistettavissa vaarallista aluetta tarkoittavaksi;

d) kieli: merkin tulisi sisältää sana "miinoja" yhdellä yleissopimuksen kuudesta virallisesta kielestä (arabia, kiina, englanti, ranska,

and constructed so that, in combination with the self-destruction mechanism, no more than one in one thousand activated mines will function as a mine 120 days after emplacement.

(b) All non-remotely delivered anti-personnel mines, used outside marked areas, as defined in Article 5 of this Protocol, shall comply with the requirements for self-destruction and self-deactivation stated in subparagraph (a).

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraphs (a) and/or (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol, that it will, with respect to mines produced prior to the entry into force of this Protocol, defer compliance with sub-paragraphs (a) and/or (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol.

During this period of deferral, the High Contracting Party shall:

(i) undertake to minimize, to the extent feasible, the use of anti-personnel mines that do not so comply; and

(ii) with respect to remotely-delivered anti-personnel mines, comply with either the requirements for self-destruction or the requirements for self-deactivation and, with respect to other anti-personnel mines comply with at least the requirements for self-deactivation.

4. International signs for minefields and mined areas

Signs similar to the example attached and as specified below shall be utilized in the marking of minefields and mined areas to ensure their visibility and recognition by the civilian population:

(a) size and shape: a triangle or square no smaller than 28 centimetres (11 inches) by 20 centimetres (7.9 inches) for a triangle, and 15 centimetres (6 inches) per side for a square;

(b) colour: red or orange with a yellow reflecting border;

(c) symbol: the symbol illustrated in the Attachment, or an alternative readily recognizable in the area in which the sign is to be displayed as identifying a dangerous area;

(d) language: the sign should contain the word "mines" in one of the six official languages of the Convention (Arabic, Chinese,

venäjä ja espanja) sekä alueen hallitsevilla kielellä tai hallitsevilla kielillä;

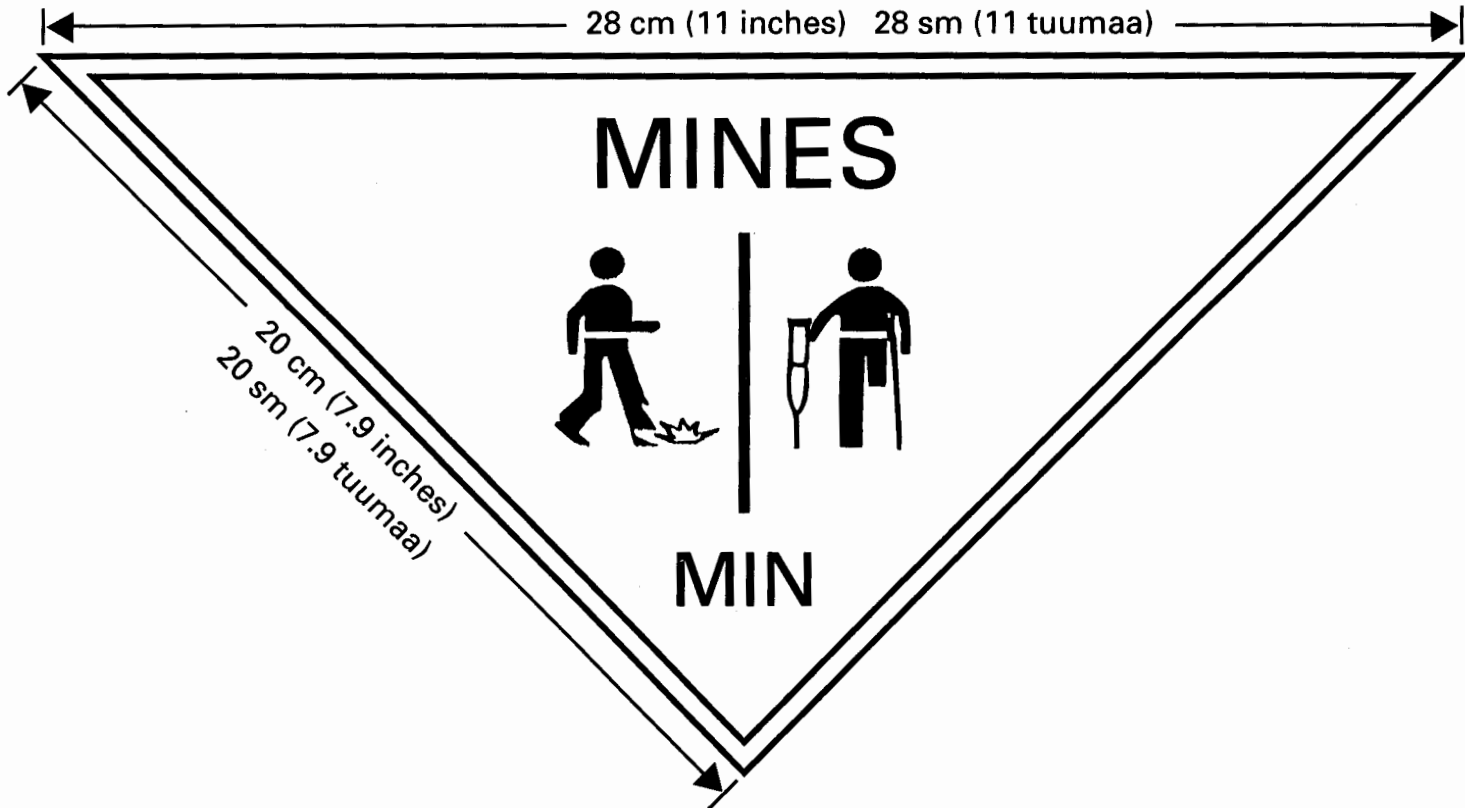
e) sijoittaminen: merkit tulisi sijoittaa miinoitteen tai miinoitetun alueen ympärille etäisyydelle, joka riittää varmistamaan sen, että ne ovat joka kohdassa aluetta lähestyvän siviilihenkilön nähtävissä.

English, French, Russian and Spanish) and the language or languages prevalent in that area; and

(e) spacing: signs should be placed around the minefield or mined area at a distance sufficient to ensure their visibility at any point by a civilian approaching the area.

Warning Sign for Areas Containing Mines

Varoitusmerkki miinoja sisältäviä alueita varten

Liite

HE 205/1997 vp

Attachment

2 ARTIKLA: VOIMAANTULO

Tämä muutettu pöytäkirja tulee voimaan siten kuin yleissopimuksen 8 artiklan 1 kapaleen b kohdassa määrätään.

ARTICLE 2: ENTRY INTO FORCE

This amended Protocol shall enter into force as provided for in paragraph 1 (b) of Article 8 of the Convention.